

PREZENTAREA PROPUNERILOR CAMEREI AMERICANE DE COMERȚ (AMCHAM) DIN MOLDOVA
DE MODIFICARE A LEGISLAȚIEI FISCALE ȘI VAMALE PENTRU ANUL 2021

Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Propunerile de modificare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare	Intrarea în vigoare a propunerilor de modificare
Codul fiscal (L1163/1997)			
Articolul 12	Se propune modificarea noțiunii de „dividend”, după cum urmează: „3) Dividend – venit obținut din repartizarea (distribuirea) profitului net între acționari (asociați) drept consecință a deținerii unei sau mai multor participațiuni (acțiuni, părți sociale) la capitalul social, realizată în condițiile stabilite de lege, actul de constituire (statutul), hotărârea adunării generale a asociațiilor (acționarilor), decizia asociatului (acționarului) unic și/sau decizia consiliului societății , cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic conform art.57 alin.(2).”	Este necesară ajustarea noțiunilor folosite în Codul fiscal la cele prevăzute de Codul civil (art. 245(1), 247(1)(d), 254(19)(c) și (d), 280(1), 281(1)). Totodată, conform alin. (2) articolului 39 al Legii 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, în cazul adoptării deciziei unanime a asociațiilor, modul redistribuirii profitului net poate fi altul decât proporțional părților sociale deținute. Aceași situație se poate atesta în cazul SA când sunt plasate clase diferite de acțiuni.	01.01.2021
Articolul 19	Se propune următoarea redacție la lit.d): ”d) suma dobânzii, determinată reieșind din diferența pozitivă dintre rata medie ponderată a dobânzilor aplicată la creditele noi acordate persoanelor fizice	Reieșind din faptul că, la calculul facilității, rata dobânzii aplicată la creditele noi acordate persoanelor fizice pe un termen ce depășește 5 ani se rotunjește până la următorul procent întreg, pe când rata dobânzii acordate de angajator nu are același tratament și nu se rotunjește până la următorul număr întreg (Ex. Rata BNM 7.29% rotunjită 8%, Rata acordată de angajator 7.75%, astfel apare o facilitate egală cu $8 - 7.75 = 0.25\%$), și mai luând în considerare și momentul că băncile aplică dobânda efectivă DAE (DAE fiind mult mai mare față de rata dobânzii nominale),	01.01.2021

	<p>pe un termen ce depășește 5 ani (rotunjită până la următorul procent întreg) stabilită în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune conform raportului de pe site-ul BNM, și rata dobânzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului (rotunjită până la următorul procent întreg). Prevederile prezentei litere nu se aplică creditelor acordate de bănci și organizații de creditare nebancaare angajaților acestora în condițiile generale în care acestea acordă credite persoanelor terțe. În cazul instituțiilor financiare și a organizațiilor de creditare nonbancaară, la calculul facilității se aplică rata dobânzii efective;”</p>	<p>consideram necesară modificarea redacției art. 19 prin rotunjirea ratei dobânzii aplicate de angajator până la următorul număr întreg, analogic prevederii aceluiași procedeu pentru rata de referință, precum și includerea Noțiunii de DAE în cazul creditelor acordate salariaților de către bănci și companii de microfinanțare</p>	
Articolul 20	<p>Se propune completarea cu litera u² cu următorul cuprins: „u²) dobânzile aferente obligațiilor emise de societățile pe acțiuni, societățile cu răspundere limitată și autoritățile publice locale;”</p>	<p>În prezent dobânzile de la valorile mobiliare de stat constituie surse de venit neimpozabile (art.20, lit.u¹), Cod fiscal), în timp ce dobânzile aferente obligațiilor emise de societățile pe acțiuni, societățile cu răspundere limitată și autoritățile publice locale nu sunt considerate surse de venit neimpozabile. Astfel, pentru investitori se creează o inechitate în impozitarea veniturilor din dobânzile diferitor titluri de creanțe. Pe de altă parte, persoanele fizice rezidente beneficiază de neimpozitarea dobânzilor, inclusiv și la valorile mobiliare corporative în baza art.24, alin.(7) al Legii nr.1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal. Însă această scutire, care se referă doar la persoanele fizice rezidente, neînregistrate într-o formă de organizare juridică a activității de întreprinzător, poartă un caracter provizoriu (până la 1 ianuarie 2021). Astfel, în scopul creării condițiilor echitabile de impozitare cu caracter permanent pentru toate titlurile de creanțe și pentru toate categoriile de investitori, de rând cu dobânzile de la valorile mobiliare de stat, la sursele de venit neimpozabile se</p>	01.01.2021

		<p>propune de a atribui și „dobânzile aferente obligațiunilor emise de societățile pe acțiuni, societățile cu răspundere limitată și autoritățile publice locale”.</p> <p>În plus, această propunere are menirea să contribuie la dezvoltarea pieței de capital, în particular a obligațiunilor corporative, oferind potențialilor investitori o perspectivă cu caracter permanent a neimpozitării dobânzilor din obligațiuni corporative, similar celor din valorile mobiliare de stat.</p> <p>De menționat, că amendarea respectivă nu va avea impact pe termen scurt asupra bugetului, deoarece în prezent pe piața de capital nu sunt emise obligațiuni corporative sau municipale.</p>	
	<p>Se propune excluderea impozitării la sursa de plată a dividendelor achitate persoanei juridice de către filiala acesteia, prin completarea art.20 cu un punct nou, cu următorul conținut: ”z¹⁸) dividende achitate de o persoană juridică rezidentă unei alte persoane juridice rezidente, dacă persoana juridică rezidentă care primește dividendele deține, la data plății dividendelor, minimum 20% din participațiunile la capitalul social (acțiunile, părțile sociale) al celeilalte persoane juridice, pe o perioadă de 2 ani împliniți până la data plății acestora inclusiv”.</p>	<p>Cota minimă pe care trebuie să o dețină persoana juridică în capitalul filialei trebuie să fie de 20%, iar durata neîntreruptă minimă pentru care persoana juridică trebuie să dețină asemenea cotă trebuie să fie de 2 ani.</p> <p>Această normă ar fi în concordanță cu prevederile Directivei 90/435/CEE din 23.07.1990 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:31990L0435&from=FR), modificată prin Directiva 2003/123/CE din 22.12.2003 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003L0123&from=EN), potrivit căroră persoana juridică dintr-un Stat-membru care întrunește condițiile menționate mai sus (având o cotă minimă de 10%) se scutește de impozit pe venit pe dividendele primite de la filiala sa dintr-un alt Stat membru, iar filiala la rândul ei se scutește de obligația de reține impozit pe venit pe dividendele achitate unei asemenea persoanei juridice. Pentru mai multe detalii, a se vedea; https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/parent-companies-their-subsidiaries-eu-union_en.</p> <p>Potrivit Directivei 90/435/CEE din 23.07.1990, gruparea societăților din diferite state membre poate fi necesară pentru a crea în Uniunea Europeană condiții similare celor de pe piața internă și pentru a asigura astfel realizarea și buna funcționare a pieței comune. Aceste operațiuni nu trebuie împiedicate prin restricții, dezavantaje sau denaturări determinate în special de dispozițiile fiscale ale statelor membre. În consecință, este necesar să fie introduse, pentru asemenea grupuri de societăți din diferite state membre, norme de impozitare neutre din punct de vedere concurențial, pentru a permite întreprinderilor să se adapteze cerințelor pieței comune, să-și mărească productivitatea și să-și consolideze poziția concurențială la nivel internațional.</p> <p>Potrivit Directivei 2003/123/CE din 22.12.2003, „(2) Obiectivul Directivei 90/435/CEE este de a scuti de la reținerea la sursă dividendele și alte forme de repartizare a profitului achitate societăților-mamă de către filiale și de a elimina dubla impozitare a acestor venituri la nivelul societății-mamă. ... (10) Atunci când</p>	01.01.2021

		<p>grupurile corporative sunt organizate în lanțuri de societăți comerciale și profiturile sunt distribuite prin lanțul de filiale către societatea-mamă, dubla impozitare ar trebui eliminată fie prin scutire, fie prin acordarea de credite fiscale. În cazul creditelor fiscale, societatea-mamă ar trebui să aibă posibilitatea de a deduce orice impozit plătit de oricare din filialele din lanț, sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute de Directiva 90/435/CEE”</p> <p>Chiar și în lipsa reciprocității din partea altor state, această normă poate avea rost pentru atragerea investițiilor străine în țară. Dacă nu se doresc asemenea facilități unilaterale, atunci, pornind de la motivele expuse mai sus, asemenea normă ar fi justificată cel puțin pentru cazurile în care societatea-mamă și filiala sunt ambele rezidente a Republicii Moldova.</p> <p>O normă similară se aplică în legislația României. De exemplu, art. 43 al Codului fiscal român (https://www.noulcodfiscal.ro/titlu-2/capitol-5/articol-43.html) stabilește că „o persoană juridică română care plătește dividende către o persoană juridică română are obligația să rețină, să declare și să plătească impozitul pe dividende reținut către bugetul de stat, ... prin aplicarea unei cote de impozit de 5% asupra dividendului brut plătit unei persoane juridice române. ... Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul dividendelor plătite de o persoană juridică română unei alte persoane juridice române, dacă persoana juridică română care primește dividendele deține, la data plății dividendelor, minimum 10% din titlurile de participare ale celeilalte persoane juridice, pe o perioadă de un an împlinit până la data plății acestora inclusiv”.</p> <p>Mai mult ca atât, SNC “PĂRȚI AFILIAȚE ȘI CONTRACTE DE SOCIETATE CIVILĂ” prevede că „Influență semnificativă este capacitatea de a influența politicile financiare și operaționale prin participare la capitalul social al entității în mărime de la 20% până la 50% sau în alt mod prevăzut de statut sau contract.” Pornind de la aceasta, se propune fixarea controlului asupra întreprinderii-fiice la pragul minim de 20%.</p>	
	<p>Se completează cu o nouă literă cu următorul conținut: ”z¹⁹) venitului obținut de o persoană juridică din vânzarea participațiilor la capitalul social al unei persoane juridice către o altă persoană juridică care face parte din același grup de întreprinderi cu persoana juridică care a vândut</p>	<p>Se propune excluderea impozitării venitului obținut în urmă vânzării cotelor de participație între agenții economici care fac parte din același grup (restructurare internă), adică către un agent economic asupra căruia vânzătorul deține controlul, sau către un agent economic care deține controlul asupra vânzătorului, sau între agenți economici asupra cărora deține controlul una și aceeași persoană sau persoane.</p> <p>Vânzările cotelor de participație între agenții economici nu generează creșterea de capital (profit) pentru beneficiarul final (compania-mamă).</p>	<p>01.01.2021</p>

	participațiunea (restructurare internă)."		
Articolul 24	Se propune excluderea următoarelor sintagme "Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii." din alin. (15) și (15 ¹)	Calitatea de membru în asociațiile patronale și sindicale este o necesitate a activității de întreprinzător, iar cheltuielile privind taxele de aderare și de membru sunt cheltuieli ordinare și necesare activității de întreprinzător. Prin intermediul acestor organizații sunt reprezentate interesele companiilor în raport cu autoritățile, cu suportul acestora este reglementat și cadrul legislativ, conform cerințelor la zi și practicilor internaționale. Totodată, deducerea limitată a acestora nu este echitabilă în raport cu deducerea nelimitată a taxelor de aderare și de membru la alte organizații și asociații de reprezentare a intereselor business-ului, altele decât patronale și sindicale. Respectiv, stabilirea unor limite încalcă flagrant unul din principiile de bază ale impunerii, prevăzute în Codul fiscal, și anume echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.	01.01.2021
	alin (19 ¹) va avea următorul cuprins: (19¹) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă dacă: - sunt în mărimea prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă, și - salariul mediu zilnic brut pentru 1 zi lucrătoare a angajatului pentru care se emite tichet de masă este egal ori mai mare decât 1/21 din jumătatea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru fiecare an. În sensul prezentului punct, salariul mediu zilnic brut se calculează pornind de la salariul lunar brut al angajatului raportat la	Această normă se propune pentru corelarea normei prevăzute în art. 24 alin (19) al Codului Fiscal pentru mese calde și ca rezultat limitează riscurile prevăzute la utilizarea tichetelor de masă pentru salarii achitate mici. Norma dată va duce la micșorarea fenomenului achitărilor salariilor în plic. Studiul efectuat la comanda AMCHAM a confirmat fapt că utilizarea tichetelor de masă a favorizat creșterea veniturilor bugetului public național din TVA, reieșind din considerentul că utilizare tichetelor de masă se face numai în cadrul rețelei de comerțanți – plătitori de TVA – ca rezultat un leu cheltuit cu utilizarea tichetului de masă aduce cel puțin 23 bani din care TVA reprezintă 14,65% și diferența reprezintă taxele și impozite salariale. Estimările declarate de către autorități cu privire la colectările adiționale în bugetul de stat din contul anulării facilităților fiscale pentru tichetele de masă se bazează pe raționamentul, că angajatorii vor continua să ofere tichetele de masă, asumându-și costurile adiacente impozitării, sau vor prefera să majoreze salariile în cuantumul corespunzător valorii tichetelor de masă acordate anterior. În contextul studiilor realizate, s-a constatat cu certitudine că așteptările Guvernului privind majorarea încasărilor la Bugetul asigurărilor sociale de stat sunt nefondate, or impozitarea tichetelor de masa nu va genera creșterea încasărilor la buget. Studiile date totodată au confirmat că anume tichetele de masă a fost primul și unicul instrument pe parcursul anilor 2018-2019 implementat de Stat care a adus la combaterea fenomenului "piețelor centrale" cu utilizarea la scară largă deținătorilor de patente în comerț. În orașe și centre raionale foarte des	Din data publicării

	<p>numărul zi lucrătoare în luna respectivă.</p>	<p>implementarea tichetelor de masă de către angajator a creat condiția când salariați au început să viziteze rețelele de magazine.</p> <p>Mai mult, în condițiile în care există opțiunea de a beneficia de alocațiile de hrană (alternativa tichetelor de masă) care și în continuare vor fi scutite de taxe atât la angajatori cât și la salariați, indubitabil marea parte a angajatorilor, în special cei mari și medii, care dispun de cantine sau posibilități de a contracta firme de catering, vor prefera să revină sau să beneficieze de această opțiune. Pe când micii angajatori cu siguranță vor renunța la acest beneficiu din simplu motiv, lipsa de buget.</p>	
	<p>Se propune de modificat alineatul (20) în următoarea redacție: „Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului, precum și plățile în favoarea salariaților pentru prime de asigurare medicală facultativă și servicii medicale, altele decât cele prevăzute de HG 1025/2016 în mărime de până la 100% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv.</p>	<p>Primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului nu pot fi considerate facilitate, deoarece asigurarea presupune acordarea unui drept, ce poate sau nu fi utilizat. Procurarea poliței de asigurare nu impune neapărat și consumul. Angajatul va beneficia de servicii medicale asigurate doar în cazul intervenirii situațiilor de îmbolnăvire și doar pentru serviciile acoperite de asigurarea facultativă.</p> <p>Impozitarea angajatului se produce la momentul eliberării poliței de asigurare, iar beneficiul, de fapt, poate să nu fie utilizat. În acest caz angajatul suportă impozitul nefondat. La fel nejustificat este suportat impozitul de către angajații care demisionază în timpul apropiat (de ex. peste 1 luna), pentru care polița se dezactivează la data eliberării din serviciu, iar beneficiul nu a fost consumat. Recalcularea impozitului reținut nu poate fi efectuată, deoarece angajatorul nu cunoaștem dacă beneficiul a fost/ sau nu utilizat, și în ce cuantum.</p> <p>Adițional, în condițiile când primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului nu sunt considerate facilitate în limita la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, ar fi o tratare corectă ca și în cazul plății pentru servicii medicale în favoarea salariaților să se aplice același tratament fiscal. În așa fel plățile pentru serviciile medicale, altele decât cele reglementate prin HG 1025 din 07,09,2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali, nu vor fi considerate facilități acordate de angajator.</p> <p>În același timp, în cazul unor controale medicale, solicitate de angajator, nu fac parte a unei asigurări medicale facultative, se creează situația în care acestea nu pot fi deduse, ceea ce necesită o specificare mai clară a acestora.</p>	<p>01.01.2021</p>

		<p>Mai mult ca atât, la nivel internațional, nu se impozitează primele achitate de către angajator pentru angajatul lui în valoare de până la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Macedonia 1200 EUR/an; • Romania 400 EUR/an; • Cipru 1/6 din venitul brut anual al angajatului; • Bulgaria 10% din venitul brut anual al angajatului.	
Articolul 26¹	<p>Se propune următoarea redacție a alin. (11): „Cheltuielile aferente reparației curente și capitale a mijloacelor fixe ce nu corespund prevederilor alin. (2) se permit spre deducere în limita a 15% din suma calculată a locațiunii, arendei sau redevenței (plății pentru concesiune), suma cheltuielilor calculate aferent leasingului operațional (drepturilor de utilizare și cheltuieli pe dobânzi), suportate pe parcursul perioadei fiscale, iar în cazul cheltuielilor de reparație a mijloacelor de transport aerian internațional – în mărime de 100% din suma calculată a ratei de leasing operațional, suportată pe parcursul perioadei fiscale. În sensul prezentului alineat, prin mijloacele fixe ce nu corespund prevederilor alin.(2) se înțeleg mijloacele fixe care sunt utilizate în activitatea de întreprinzător a agentului economic conform contractului dearendă, locațiune, leasing operațional, concesiune, ale căror cheltuieli</p>	<p>Pentru entitățile care țin evidența conform IFRS, odată cu aplicarea IFRS 16, nu este clar cum se va efectua deducerea cheltuielilor de reparație a mijloacelor fixe ce nu corespund prevederilor alin.(2) așa cum nu sunt înregistrate cheltuieli de locațiune, arendă.</p>	01.01.2021

	aferente, potrivit contractului nominalizat, revin arendaşului, locatarului sau concesionarului."		
Articolul 31	<p>Se propune completarea articolului cu un alineat nou cu următorul conţinut:</p> <p>" 6) Companiilor de asigurări și persoanelor care practică activitatea de leasing financiar li se permite deducerea provizioanelor formate pentru acoperirea creanțelor specifice domeniului asigurărilor care se determină conform regulamentelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare."</p>	<p>Companiile de asigurări în cadrul activității sale profesionale pe o piața reglementată înregistrează o serie de creanțe specifice, precum: creanțe referitoare la primele neîncasate de la asigurați; creanțe referitoare la primele neîncasate de la intermediari; creanțe referitoare la reasigurări; creanțe referitoare la regresele înaintate; creanțe referitoare la plasamente prin intermediul împrumuturilor acordate.</p> <p>Coroborând prevederile art. 6 (Definiții) Legea privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012 și art. 5 (Modul de ținere a contabilității și de aplicare a standardelor de contabilitate) alin. (4) Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, societățile de asigurări țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare conform IFRS.</p> <p>Astfel, societățile de asigurări aplică, inter alia, Standardul Internațional de Raportare Financiară 9 „Instrumente financiare” (în continuare IFRS 9), respectiv Standardul Internațional de Contabilitate 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare”, în baza Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 44 din 01.04.2013 privind acceptarea și publicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.</p> <p>Conform Notei Informative a IFRS 9, deținut de IFRS Foundation^[1], deprecierea activelor financiare se recunoaște de îndată ce un instrument financiar este inițiat sau cumpărat, pierderile de credit anticipate pe 12 luni sunt recunoscute în contul de profit și pierdere, respectiv se provizionează.</p> <p>În documentul de analiză „Reserves, Provisions and Liabilities”^[2] dezvoltat în cadrul grupului de lucru al Comisiei Uniunii Europene privind elaborarea directivei privind o bază fiscală consolidată comună a societăților, se menționează că în majoritatea, dacă nu toate statele membre, există reguli care să permită o deducere fiscală pentru provizioanele constituite drept rezultat al creanțelor derivate din comercializarea bunurilor/serviciilor cu plata în rate. Dincolo de acest principiu general, există multe modalități de punerea în aplicare a acestei politici. De exemplu, provizionul poate fi dedus numai dacă au fost inițiate acțiuni legale împotriva debitorului; sau, doar</p>	01.01.2021

[1] <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-9-financial-instruments/>

[2] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/docs/body/cctbwp6reservesfinal_en.pdf; 2005

		<p>provizioanele constituite pentru creanțe îndoielnice; sau provizioane în limita unui quantum procentual din valoarea totală a creanțelor; sau plafonul de deductibilitate al provizioanelor se calculează drept quantum procentual reieșind din experiența anterioară a contribuabilului sau pe baza mediei din industrie.</p> <p>Conform „Worldwide Tax Summaries 2017/18”^[3], PwC Europa, în țări precum Austria, Germania, Italia, Liechtenstein, Luxembourg, Norvegia, Olanda, Regatul Unit, Slovenia au fost identificate dispoziții ce oferă dreptul companiilor de deducere a provizioanelor pentru deprecierea creanțelor în limita unui quantum procentual din valoarea totală a creanțelor/vânzărilor.</p>	
Articolul 34	<p>Se propune expunerea alin. (1) în următoarea redacție: „Persoana fizică rezidentă aflată în relații de căsătorie are dreptul la o scutire suplimentară în valoarea stabilită la art.33 alin. (1), cu condiția că soția (soțul) nu beneficiază de scutire personală”</p>	<p>Fiecare contribuabil trebuie să beneficieze de scutirea personală în mărimea indicată la art.33. Conform prevederilor actuale, scutirea acordată soției/soțului conf.art.34 este de doar 11280 lei, și nu de 24000 lei.</p> <p>Este necesar de modificat prevederile articolului în scopul de a acorda dreptul echitabil de a beneficia de aceeași mărime a scutirii personale tuturor persoanelor fizice.</p>	01.01.2021
Articolul 40	<p>Se sugerează analiza oportunității de exceptare de la determinarea și plata impozitului pe venit rezultat din înstrăinarea activelor, în cadrul operațiunilor de sales and lease-back, care are ca rezultat un leasing financiar.</p>	<p>Conform art. 932 alin. (5) Cod Civil, lease-back este operațiunea de leasing când vânzătorul întrunește paralel calitatea de locatar, respectiv ia în leasing bunul vândut.</p> <p>Deși produsul de lease-back nu este încă utilizat pe scara largă pe piața financiară a Republicii Moldova, acesta reprezintă o formă mai accesibilă de finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii, în comparație cu creditele bancare.</p> <p>În termeni practici, operațiunea de lease-back constă din două componente: (1) finanțatorul și beneficiarul încheie un contract de vânzare-cumpărare a activului, în baza căruia se transmite dreptul de proprietate către locatar; (2) concomitent se încheie un contract de leasing financiar, la expirarea căruia, se efectuează transferul către locatar a dreptului de proprietate asupra bunului. De facto, locatarul obține un venit virtual de pe urma trecerii dreptului de proprietate către locatar.</p> <p>Astfel conchidem că obiectul contractelor de vânzare-cumpărare și cel al leasingului financiar, poate fi calificată drept o formă de garantare a împrumutului. În aceeași ordine de idei, menționăm prevederile Codului Civil și anume art. 1100 alin. (2)</p>	01.01.2021

^[3] <https://www.pwc.com/gx/en/tax/corporate-tax/worldwide-tax-summaries/pwc-worldwide-tax-summaries-corporate-taxes-2017-18-europe.pdf>

		<p>„Contractul se interpretează după intenția comună a părților, fără a se limita la sensul literal al termenilor utilizați”, în coroborare cu art. 1101 „La interpretarea contractului se va ține cont de natura lui, de circumstanțele în care a fost încheiat, de interpretarea care este dată acestuia de către părți sau care poate fi dedusă din comportamentul lor de pînă la și de după încheierea contractului, precum și de uzanțe.”</p> <p>Așadar, înțelegem că contractul de vânzare-cumparare nu poate fi interpretat în modul obișnuit, ca o tranzacție care are drept scop obținerea unui venit, deoarece obiectul contractului servește drept garanție pentru finanțare ce este acordată în baza contractului de leasing financiar.</p> <p>Prin prisma aspectului de drept comparat, în România, respectivele operațiuni sunt tratate în dependență de particularitățile contractului de lease-back.</p> <p>„O tranzacție de vânzare a unui activ pe termen lung și de închiriere a aceluiași activ în regim de leasing (leaseback) se contabilizează în funcție de clauzele contractului de leasing, astfel:</p> <p>a) dacă tranzacția de vânzare și închiriere a aceluiași activ are ca rezultat un leasing financiar, tranzacția reprezintă un mijloc prin care locatorul acordă o finanțare locatarului, activul având rol de garanție.</p> <p>Entitatea beneficiară a finanțării (locatarul) nu va recunoaște în contabilitate operațiunea de vânzare a activului, nefiind îndeplinite condițiile de recunoaștere a veniturilor. Activul rămâne înregistrat în continuare la valoarea existentă anterior operațiunii de leasing în contabilitate fiscală iar în cea financiară entitatea beneficiară a finanțării va recunoaște activul, cu regimul de amortizare aferent.</p> <p>b) dacă tranzacția de vânzare și închiriere a aceluiași activ are ca rezultat un leasing operațional, entitatea vânzătoare contabilizează o tranzacție de vânzare, cu înregistrarea scoaterii din evidență a activului și a sumelor încasate sau de încasat și a taxei pe valoarea adăugată pentru operațiunile taxabile, conform prevederilor legale.”.</p>	
Articolul 57	(RE)Introducerea alin.(3) Rectificarea art. 57 alin. (4) Precizarea art. 59 alin. (4)	<p>Art. 56 Cod fiscal prevede că „dacă agentul economic efectuează plăți în natură acționarilor (asociaților) săi conform cotei de participație a acestora (dividende, plăți în cazul lichidării, sau sub altă formă), atunci se ține cont de creșterea sau pierderea de capital ca și cum această proprietate a fost vândută acționarului (asociațului) de către agentul economic la prețul ei de piață”.</p> <p>Totodată, art. 57 alin. (2) Cod fiscal stabilește că „în cazul lichidării agentului economic, beneficiarii proprietății distribuite sunt tratați ca și cum ei și-au schimbat</p>	01.01.2021

		<p>cotele de participație în capitalul agentului economic lichidat pe o sumă egală cu valoarea de piață a proprietății obținute”.</p> <p>Art. 57 alin. (3) Cod fiscal, abrogat prin Legea nr.122 din 16.08.2019, în vigoare 01.01.2020, stabilea că „la lichidarea filialei (întreprinderii-fiică), întreprinderea de bază nu ia în considerare creșterea sau pierderile de capital de pe urma vânzării proprietății filialei (întreprinderii-fiică) lichidate”. Asemenea prevedere se conține în Basic World Tax Code, din care a fost preluat art. 57 la elaborarea Codului fiscal în anul 1997.</p> <p>Merită de menționat că art. 57 alin. (4) Cod fiscal, care definește noțiunea de întreprindere-fiică, făcea referință greșit la art. 55 alin. (2) atunci când se referă la definiția noțiunii de „control”. Definiția noțiunii de control este dată la art. 58 alin. (2/1).</p> <p>De asemenea, este necesară clarificarea semnificației art. 59 alin. (4): „(4) În cazul distribuirii cotelor de participație în capitalul părții implicate în procesul de lichidare sau în reorganizarea unor acționari (asociați) ai acestei părți, plata respectivă nu se impozitează”.</p>	
Articolul 75	<p>La alin. 2 lit. a) cuvântul „decontate” de substituit cu cuvântul „suportate”, iar textul „salariul calculat al angajaților acestei reprezentanțe permanente” de substituit cu textul „cheltuielile cu plățile pentru munca efectuată și serviciile prestate (inclusiv salariile), onorariile, comisioanele, primele și alte retribuții similare, înregistrate de reprezentanța permanentă pe baza de documente justificative sau pe bază de alocare de către nerezident, indiferent de faptul, dacă s-au efectuat în Republica Moldova sau în altă parte.”</p>	<p>Este necesară eliminarea interpretărilor la aplicarea prevederilor art. 75, precum și armonizarea modului de calcul al profitului impozabil al reprezentanței permanente (RP) cu principiul contabilității de angajamente, așa cum este formulat la art. 44 din Codul fiscal.</p> <p>Clarificarea bazei de calcul a 10% cheltuieli administrative, pentru situațiile în care contractele de muncă nu au fost încheiate cu RP, ci direct cu nerezidentul, iar remunerarea muncii cuprinde mai mult decât salariul brut.</p>	01.01.2021

<p>Articolul 79³</p>	<p>La alin.(2): se completează cu propoziția: „Certificatul de rezidență este aplicabil și în primele 60 de zile ale anului următor.”.</p>	<p>În prezent, pentru aplicarea prevederilor unei convenții de evitare a dublei impuneri, nerezidentul are obligația de a prezenta plătitorului de venit, până la data achitării venitului, un certificat de rezidență fiscală, eliberat de autoritatea competentă din statul său de rezidență. Acest certificat se prezintă pentru fiecare an calendaristic. Totodată, dat fiind faptul că, de regulă, certificatul este valabil pentru întreg anul calendaristic, indiferent de data emiterii acestuia, se propune modificarea menționată.</p> <p>Totodată, luând în considerație practica altor state (de ex. România), propunem ca certificatul de rezidență prezentat în cursul anului să fie valabil și în primele 60 zile calendaristice ale anului următor, cu excepția situației în care se schimbă condițiile de rezidență.</p>	<p>01.01.2021</p>
<p>Articolul 88</p>	<p>Alin.(1) se completează cu o nouă propoziție, după cum urmează: "Angajatorul nu are obligația să urmărească pierderea dreptului de utilizare a scutirii personale"</p>	<p>Deoarece nu este clar dacă angajatorul este obligat să recalculeze impozitul pe venit prin excluderea din calcul a scutirii personale acordate angajaților anterior, care au primit venit impozabil din plăți salariale mai mare de 360000 lei, iar angajatul nu a solicitat anularea scutirii personale, se propune specificarea expresă a lipsei obligației angajatorului să urmărească pierderea dreptului de utilizare a scutirii personale, angajatul urmând, după cum e specificat în art.83, să-și ajusteze obligația prin Declarația pe venit</p>	<p>Din data publicării</p>
<p>Articolul 94</p>	<p>Se propune modificarea lit.e) după cum urmează: " e) persoanele juridice și fizice care practică activitate de întreprinzător și procură pe teritoriul Republicii Moldova imobile și bunuri (marfă), cu excepția celor scutite de TVA conform art 103, de la întreprinderile înregistrate în calitate de plătitori de T.V.A., declarate în proces de insolvabilitate în conformitate cu prevederile Legii insolvabilității nr.149/2012."</p>	<p>Aceasta redacție aduce claritate pe partea de obiecte impozabile cu TVA la procurarea proprietății de către subiecții impozabili. De exemplu, în redacția veche nu era clar dacă se procură un teren de pământ (care este scutit de TVA prin art. 103), de la o întreprindere declarată în proces de insolvabilitate trebuie sau nu calculate si achitat TVA la buget, analogic și în cazul beneficierii de careva servicii de la întreprinderile în proces de insolvabilitate sau valori mobiliare de stat sau cote de participații in întreprinderi.</p>	<p>Din data publicării</p>
<p>Articolul 95</p>	<p>Se propune modificarea lit.g) după cum urmează: g) livrarea imobilelor și bunurilor (mărfii) cu excepția celor scutite</p>	<p>Aceasta redacție aduce claritate pe partea de obiecte impozabile cu TVA la procurarea proprietății de către subiecții impozabili. De exemplu, in redacția veche nu era clar dacă se procură un teren de pământ (care este scutit de TVA prin art 103), de la o întreprindere declarată în proces de insolvabilitate trebuie sau nu calculate si</p>	<p>Din data publicării</p>

	de TVA conform art 103, întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012.	achitat TVA la buget, analogic și în cazul beneficiarii de careva servicii de la întreprinderile în proces de insolabilitate sau valori mobiliare de stat sau cote de participării in întreprinderi.	
Articolul 96	La liniuța 5 lit. b) se propune completarea cu o nouă poziție tarifară ce se va referi la ouă pentru consum.	După modificarea în anul 2015 a art. 96 din Codul Fiscal, producătorii de carne și ouă pentru consum sunt obligați să achite TVA la cota-standard în mărime de 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor. Totodată, materia primă pentru producerea ouălor și cărnii reprezintă producția agricolă (în special, cerealele), care sânt procurate cu aplicarea TVA la cota redusă de 8%. Pe lângă aceasta, formarea preturilor la carne și ouă pentru consum este dictată de mai mulți factori, printre care în primul rând, costul cerealelor procurate de la producătorii agricoli, care a fost în continuă creștere pe parcursul anului 2017-2018, 2019 inclusiv. În același context și reieșind din practica existentă în țările membre UE, intervenim cu propunerea ca pe termen mediu să fie evaluată posibilitatea aplicării unei cote unice pentru întreg lanț agro-alimentar. Acest fapt, ar permite o aplicare echitabilă și uniformă a tratamentului fiscal, prin prisma T.V.A., pentru toate industriile implicate în respectivul proces.	01.01.2021
Articolul 97	Se propune modificarea alin.(7) după cum urmează: ” (7) persoanele juridice și fizice care practică activitate de întreprinzător și procură pe teritoriul Republicii Moldova imobile și bunuri (marfă), cu excepția celor scutite de TVA conform art. 103, de la întreprinderile înregistrate în calitate de plătitori de T.V.A., declarate în proces de insolabilitate în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012.”	Aceasta redacție aduce claritate pe partea de obiecte impozabile cu TVA la procurarea proprietății de către subiecții impozabili. De exemplu, în redacția veche nu era clar dacă se procura un teren de pământ (care este scutit de TVA prin art 103), de la o întreprindere declarată în proces de insolabilitate trebuie sau nu calculate si achitat TVA la buget, analogic și în cazul beneficiarii de careva servicii de la întreprinderile în proces de insolabilitate sau valori mobiliare de stat sau cote de participării in întreprinderi.	Din data publicării
Articolul 101	Se propune următoarea redacție la alin. (7) și (7 ¹)	Tendința în Uniunea Europeană de diminuare constantă a valorii neimpozabile a mărfii importate prin trimiteri poștale, precum renunțarea la stabilirea limitei neimpozabile de 22 EUR. Paralel, începând cu 1 iulie 2019, în Ucraina sunt impozitate	01.01.2021

	<p>„(7) Persoanele juridice și fizice care importă mărfuri pentru desfășurarea activității de întreprinzător achită T.V.A. pînă la sau în momentul prezentării declarației vamale, adică pînă la momentul introducerii mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova.”.</p> <p>„(7¹) Persoanele fizice care introduc prin intermediul trimerilor poștale internaționale mărfuri a căror valoare intrinsecă depășește suma de 200 euro în total pe expediere și nu au caracter comercial, achită TVA în funcție de valoarea impozabilă a mărfurilor (limita neimpozabilă nu micșorează valoarea impozabilă a mărfurilor). Mărfurile care nu au caracter comercial înseamnă mărfurile care, cumulativ, prezintă un caracter ocazional, sînt destinate exclusiv uzului personal al destinatarului sau familiei sale, care, prin natura sau cantitatea lor, nu sînt destinate activității comerciale sau de producție.”.</p>	<p>coletele poștale cu o valoare intrinsecă ce depășește 100 EUR, fiindu-le aplicate cota TVA standard (20%) și o taxă de import (10)¹. Remarcăm că pînă la introducerea respectivului amendament, suma maximă neimpozabilă constituia 150 EUR. Pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 324 din 23.12.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (documentul de politică fiscal-vamală 2014) plafonul neimpozabil din punct de vedere a TVA, accize și a taxei de import constituia 200 EUR.</p> <p>Totodată complexitatea legislației actuale în ce privește bifurcările limitelor neimpozabile în dependență de transportul utilizat, statutul expeditorului – persoană fizică versus persoană juridică, va impune procese birocratice privind mecanismele de sortare și selectare a trimerilor poștale pe diferite tipuri de riscuri, fapt ce va încetini procedurile de vămuire. Suplimentar, deși recent Ministerul Finanțelor a promovat diminuarea plafonului neimpozabil doar în cazul tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator), ca urmare a consultării cu operatorii poștali deschiși liberei concurențe, volumul coletelor de tip expeditor-persoană fizică – destinatar-persoană fizică este unul ne semnificativ.</p> <p>Pe lângă ratarea unor venituri la buget, statul ar asigura reguli echitabile de joc agenților economici autohtoni, protejând în ultima instanță drepturile și interesele consumatorului.</p>	
<p>Articolul 102</p>	<p>La alin. (4) propunem următoarea redacție:</p> <p>„(4) Mărirea deducerii a sumei T.V.A. se determină lunar prin aplicarea proratei, față de suma</p>	<p>În cazul livrărilor ocazionale de mărfuri/servicii ce nu reprezintă obiectul de activitate al întreprinderii, mecanismul de deducere al TVA aferent cheltuielilor ce nu pot fi atribuite direct pe tipuri de livrări (impozabile/neimpozabile) impune agentul economic să efectueze calcule inutile pentru determinarea proratei ce nu influențează semnificativ la valoarea TVA spre deducere. De obicei, valoarea</p>	<p>01.01.2021</p>

¹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-viii>

	<p>T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor atît impozabile, cît și scutite de T.V.A. Prorata lunară se determină prin aplicarea următorului raport:</p> <p>a) la numărător se indică valoarea livrărilor impozabile (fără T.V.A.), cu excepția avansurilor primite, pentru a căror efectuare se utilizează valorile materiale, serviciile în cauză;</p> <p>b) la numitor se indică valoarea totală a livrărilor impozabile (fără T.V.A..) și a livrărilor scutite fără drept de deducere, cu excepția avansurilor primite, pentru efectuarea căroră se utilizează valorile materiale, serviciile în cauză.</p> <p>Prorata definitivă se determină în modul descris mai sus și la completarea declarației privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală a anului și se bazează pe indicatorii anuali ai livrărilor. Diferența dintre suma T.V.A. dedusă în perioadele fiscale precedente și suma T.V.A. determinată drept urmare a aplicării proratai definitive se reflectă în declarația pentru ultima perioadă fiscală a anului. Mecanismul descris in alineatul</p>	<p>coeficientului este atît de mica, încât rezultatul obținut este de cîteva zeci de lei. Astfel, se complică atît munca contabilului, cît și administrarea fiscală.</p>	
--	--	--	--

	<p>(4) nu se aplica in cazul când intreprinderea realizează livrări ocazionale (vânzare de autoturism neutilizat in activitatea operațională) scutite de TVA a căror valoare nu depășește 1% din totalul vânzărilor pentru luna respectiv.”</p>		
	<p>Alin.(10), lit.c) se completează în final cu sintagma ”sau documentul care confirmă calcularea TVA pentru serviciile importate (Declarația privind T.V.A.).”</p>	<p>Conform redacției actuale, calculul TVA urmează sa fie efectuat in momentul importului de servicii sau plata pentru servicii (in dependenta de ce are loc mai înainte) dar deducerea se permite doar in cazul dispunerii de documentul de plata. Constatam discrepanta intre prevederile alin (1) si alin (10) ale art.102.</p>	
	<p>Se sugerează excluderea alin. (18).</p>	<p>Penalizarea pentru neutilizarea facturilor fiscale electronice trebuie să fie pusă pe seama emitentului și nicidecum lipsirea dreptului spre deducerea TVA a cumpărătorului. În această ordine de idei, în cazul în care un agent economic obligat să emite e-factura a emis factura fiscală simplă, cumpărătorului nu i se permite trecerea în cont a TVA aferent procurării. Aceasta determină cumpărătorul care dorește să beneficieze de dreptul la trecerea în cont a TVA să verifice permanent lista actualizată cu persoane obligate să emită e-facturi. Ca rezultat, considerăm că reflectarea facturilor fiscale în anexa la Declarația privind TVA de către cumpărător este suficientă pentru a permite acestuia trecerea în cont a TVA aferent procurărilor.</p>	<p>01.01.2021</p>
	<p>Se propune completarea cu un nou alineat, în următoarea redacție: „(19) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, subiectul impozabil care deține Certificat de prelungire a termenului de plată, are dreptul la deducerea sumei T.V.A., care urmează a fi achitată, la mărfurile importate, dacă dispune de documentul, eliberat</p>	<p>Conform prevederilor art. 124 alin. (1²) Cod vamal: „Prin derogare de la prevederile alin. (1), <u>importatorii care dețin statutul de agent economic autorizat în conformitate cu art. 195¹ dispun de dreptul la plata drepturilor de import după depunerea (validarea) declarației vamale. Prolungirea termenului de plată nu poate depăși 30 de zile calendaristice de la validarea declarației vamale. În acest caz, depunerea declarației vamale este condiționată de constituirea unei garanții în cuantum deplin al drepturilor de import.”. Art. 102 alin. (1) Cod fiscal prevede: „În cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., pe valorile materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru efectuarea</u></p>	<p>01.01.2021</p>

	<p>de organul vamal, care confirmă punerea în liberă circulație a acestor mărfuri.”</p>	<p>livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător. <u>Se permite deducerea sumei T.V.A. la mărfurile, serviciile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător numai în cazul achitării T.V.A. la buget pentru mărfurile, serviciile menționate în conformitate cu art. 115.”</u> În continuare, alin. 10 lit. b) prevede că subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune de documentul, <u>eliberat de organul vamal, care confirmă achitarea T.V.A. la mărfurile importate.</u></p> <p>În aceste condiții, agentul economic ce deține certificat de prelungire a termenului de plată este privat de dreptul de deducere a T.V.A. în cadrul operațiunilor de import desfășurate în luna premergătoare celei în care se declară T.V.A., de facto achitând T.V.A. dublu, pe aceeași operațiune de import, în luna de raportare.</p> <p>Riscul de neplată a obligației vamale este asigurat de norma din art. 124 alin. (1²) Cod vamal: „În acest caz, depunerea declarației vamale este condiționată de constituirea unei garanții în cuantum deplin al drepturilor de import.”, precum și de Hotărârea Guvernului nr. 1373 din 20.12.2016 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prelungire a termenului de plată a drepturilor de import pentru agenții economici cu statut de Agent Economic Autorizat (AEO), pct. 28: „La expirarea termenului de prelungire a drepturilor de import, organele vamale asigură procesarea stingerii obligației vamale (prin compensare) în sistemul informațional vamal, din contul transferurilor, încasărilor (sau a supraplăților), înregistrate în fișele de evidență a fiecărui Agent Economic Autorizat (AEO).”.</p>	
	<p>Se completează cu un nou alineat (20) cu următorul conținut:</p> <p>”(20) În cazul în care e-factura ori factura fiscală în formă electronică pentru livrarea serviciilor este primită și semnată de către cumpărător (beneficiar) până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin e-factura ori factura fiscală în forma electronică respectivă, subiectul impozabil are dreptul la</p>	<p>Acest alineat se propune din considerentul că aplicarea semnăturii electronice confirmă exact când factura este recepționată și aprobată de către cumpărător. Totodată foarte des la utilizarea e-facturei în ciclu mare cumpărătorii nu semnează factura la data eliberării și fizic semnează aceste facturi la data depunerii declarației privind TVA</p>	<p>Din data publicării</p>

	deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe serviciile, menționate utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător în luna în care a avut loc livrarea acestora.”		
Articolul 103	Se propune completarea alin. (1) cu un punct nou în următoarea redacție: „Taxele arbitrale în cuantumul onorariilor arbitrilor în cazul arbitrajului organizat în cadrul instituțiilor permanente de arbitraj.”.	<p>În vederea impulsivării dezvoltării căilor alternative de soluționare a litigiilor se propune scutirea de TVA a serviciilor de arbitraj în cuantumul aferent remunerației/plății onorariilor arbitrilor.</p> <p>Conform art. 2, Legea nr. 23 din 22.02.2008 cu privire la arbitraj, arbitrajul este o cale alternativă de soluționare a litigiilor atât de către arbitri numiți pentru fiecare caz aparte (arbitraj ad-hoc), cât și de instituții permanente de arbitraj. Art. 6 alin. (2) specifică că arbitrajul poate fi instituționalizat ca organ permanent pe lângă camere de comerț, burse, uniuni, asociații sau alte organizații, unde funcționează, acestea fiind de profil necomercial. În continuare, conform art. 11 alin. (1) „Poate fi arbitru orice persoană fizică având capacitate deplină de exercițiu care și-a dat consimțământul să arbitreze și care, după părerea părții în cauză, este competentă în a soluționa litigiul.”</p> <p>Prin coroborarea art. 32 alin. (1) și (3) se enumeră o listă neexhaustivă a categoriilor de cheltuieli calificate drept cheltuieli arbitrale, și a faptului că în cazul în care arbitrajul a fost organizat pe lângă o instituție permanentă, cheltuielile arbitrale se stabilesc și se plătesc potrivit regulamentului respectivei instituții.</p> <p>În acest context se disting două categorii majore de cheltuieli: (1) taxa administrativă ce revine instituției de arbitraj; și (2) onorariile/remunerația arbitrilor.</p> <p>Conform art. 88 alin. (5) din Codul Fiscal, veniturile persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, obținute din prestarea serviciilor și/sau lucrărilor sânt considerate drept salariu din care se reține impozitul conform cotei prevăzute la art.15 lit. a) din Cod Fiscal.</p> <p>Remarcăm că conform art. 103 alin. (1) pct. 6 serviciile livrate de către persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul Justiției sunt scutite de T.V.A. Strategia de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011–2016², Pilonul V. Rolul justiției în dezvoltarea economică, Punctul 5.1. Consolidarea sistemului de</p>	01.01.2021

² Legea nr. 231 din 25.11.2011

		<p>soluționare alternativă a disputelor evidențiază dezideratul promovării mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor (prin prisma intereselor economice ale statului) drept modalitate de raționalizare a costurilor administrative (salarii, numărul personalului auxiliar, materialele logistice etc.).</p> <p>Remarcăm că practica europeană pe acest segment nu este uniformă, în Danemarca cheltuielile arbitrale fiind scutite de TVA.³</p> <p>Mai mult ca atât, în cazul în care, pentru arbitrajul ad-hoc nu sunt prevăzute careva restricții, aceasta pune pe picior de inegalitate aceeași procedură, violând, astfel, principiul de echitate fiscală prevăzut în Codul fiscal.</p>	
	<p>La alineatul (3), se propune excluderea sintagmei "mărfurile supuse accizelor" din prima propoziție.</p>	<p>În prezent, materia primă necesară producerii țigaretelor, introduse pe teritoriul Republicii Moldova în regim de perfecționare activă, este supusă impozitării cu accize și TVA cu restituirea acestora în modul stabilit de legislație.</p> <p>Astfel, producătorul autohton imobilizează resursele financiare semnificative pentru achitarea accizelor și TVA pentru o perioadă de timp cu recuperarea acestora numai după exportul produselor finite, fapt care face activitatea nerentabilă din cauza costurilor financiare înalte și necesității menținerii unui preț redus competitiv pentru serviciile de producere.</p> <p>În acest context, se propune excluderea excepției de plasare în regim de perfecționare activă a mărfurilor supuse accizelor.</p>	<p>01.01.2021</p>
	<p>Se propune completarea pct. 30), în măsura în care importul echipamentelor la fel să fie scutit de plata T.V.A., inclusiv în cazul companiilor de leasing ce vor opera cu acest utilaj în scopuri operaționale</p>	<p>Atragem atenția, că ponderea costului investitei stă în echipamente și nu în lucrări, aceasta a și impus necesitatea de a interveni cu propunere de modificare a pct. 30) art. 103 Cod fiscal.</p> <p>Totodată, ținând cont de obiectivele de realizat către 2020, în ceea ce privește ponderea energiei regenerabile în consumul total brut de energie, pe de o parte, aprobarea de către Guvern la 04.07.2018 a capacităților pentru energia regenerabilă de minim 168 MW pe diferite tehnologii până în 2020, pe de alta parte, putem să facem următoarea estimare:</p> <p>Total investiții estimate pentru 168 MW – 376 mill euro, dintre care aprox. 75% reprezintă costul echipamentelor care vor fi importate. Adică baza impozabilă va fi de aprox. 282 mill euro sau 56 mill euro TVA supus vămii.</p> <p>De exemplu, pentru un proiect de 10 MW Eolian, TVA-ul supus vămii pentru turbine eoliene va fi de aprox. 2,3 mill euro, aprox. 15% din valoarea investiției care trebuie plătită pentru o afacere din care încasările vor veni în cel puțin 2 ani.</p> <p>Mai mult ca atât, finanțarea și prognoza cash-flow-ului va avea de suferit ținând cont de costurile foarte ridicate în raport cu TVA-ul supus vămii.</p>	<p>01.01.2021</p>

³ Intertax, 0165-2826, Issue number 8/9, 2016, [http://findresearcher.sdu.dk/portal/en/publications/vat-on-arbitration\(83265721-ec7d-4ff4-992a-9bb1537aacd1\).html](http://findresearcher.sdu.dk/portal/en/publications/vat-on-arbitration(83265721-ec7d-4ff4-992a-9bb1537aacd1).html)

		Pe de alta parte, așa cum am menționat trebuie de corelat și cu faptul că aceste echipamente se instalează pentru a produce energie electrică. Comercializarea energiei electrice este scutită de TVA ⁴ . Prin urmare, 15% din valoarea investiției neputând fi compensată prin vânzarea bunului produs , or acest cost eventual fiind inclus în tariful către consumatorul final.	
	Propunem modificarea art.103 al Codului fiscal prin adăugarea unui alineat nou (9 ¹¹) cu următorul conținut: “(9¹¹) Se scutesc de T.V.A fără drept de deducere mărfurile și serviciile importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către sistemele colective create în scopul preluării și îndeplinirii obligațiilor producătorilor de deșeuri de echipamente electrice și electronice sau ale reprezentanților autorizați care acționează în numele producătorilor cu privire la gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice.”	În conformitate cu prevederile art.12 al Legii nr.209 din 29.07.2016 cu privire la deșeuri, entitățile producătoare de DEEE sunt obligate să întreprindă măsuri, fie individual, fie colectiv, pentru recuperarea și valorificarea sau reciclarea produselor de DEEE scoase din uz. Sistemele colective, sunt create în baza actelor normative, sunt organizații necomerciale (nonprofit), neguvernamentale și apolitice care au ca scop preluarea și onorarea responsabilității de gestionare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE), care revine membrilor sistemului (producătorii) conform Legii nr.209 din 29.07.2016 și HG nr.212/2018. În activitatea sa, sistemul poate avea procurări de bunuri și servicii care sunt necesare pentru gestionarea DEEE. Deșeurile, în conformitate cu art.103 al Codului fiscal sunt scutite de TVA, astfel propunem ca și livrările efectuate în adresa sistemelor colective să fie scutite de TVA.	01.01.2021
Articolul 108	Se propune modificarea alin.(9) după cum urmează: (9) Data obligației fiscale la procurarea imobilelor și bunurilor (mărfii) întreprinderilor declarate în proces de insolvență se consideră data stabilită la alin. (2) și/sau alin (3) de la prezentul	Aceasta redacție aduce claritate pe partea de obiecte impozabile cu TVA la procurarea proprietății de către subiecții impozabili. De exemplu, în redacția veche nu era clar dacă se procura un teren de pământ (care este scutit de TVA prin art. 103), de la o întreprindere declarată în proces de insolvență trebuie sau nu calculate și achitate TVA la buget, analogic și în cazul beneficiarii de careva servicii de la întreprinderile în proces de insolvență sau valori mobiliare de stat sau cote de participării în întreprinderi.	Din data publicării

⁴ Art. 103 pct. 18) Cod fiscal: „energia electrică importată și livrată către operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice și energia electrică importată de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, cu excepția serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice”;

	articol în dependență de tipul proprietății procurate de întreprinderilor declarate în proces de insolvabilitate		
Articolul 109	Se propune reformularea alin.(2) după cum urmează: “(2) La serviciile importate, termenul obligației fiscale și data achitării T.V.A. se consideră nu mai târziu de data depunerii declarației privind T.V.A. pentru perioada fiscală în care a avut loc achitarea serviciilor.”	Schimbarea modului de calcul a TVA la import de servicii prin calcularea TVA la importul de servicii în dependență de importul serviciilor sau achitarea acestora, în funcție de ce are loc mai înainte, necesită adaptări esențiale ale programelor de contabilitate. De asemenea, calculul și plata pot fi întârziate neintenționat de contribuabili, așa cum în practică primirea invoice-urilor de la nerezidenți de regulă are loc cu întârzieri, se transmit după luna în care au fost emise. Companiile nerezidente nu pot fi influențate conform legislației moldovenești de a emite și transmite facturile în termen rezonabil, pentru a onora obligațiile de raportare în termenul stabilit. În cadrul companiilor internaționale, închiderea perioadelor de înregistrare în contabilitate a facturilor este ultima zi a lunii de gestiune. În acest mod, Invoice-urile emise cu luna de gestiune, dar primite în luna următoare nu pot fi înregistrate în perioada precedentă închisă. Respectiv, atât invoice-urile cât și TVA vor fi înregistrate în evidență contabilă în luna următoare, ceea ce va crea discrepante între datele din evidența contabilă și datele din Declarația TVA, iar calculul TVA ar însemna să fie efectuat manual.	Din data publicării
Articolul 115	Se propune modificarea alin.(2) după cum urmează: ”c) pentru procurările specificate la art.95 alin.(1) lit.g), achitarea T.V.A. se efectuează până la data de 25 a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea.”	Nu ar fi corect să achiți TVA integral aferent livrării la data avansului plătit, care ar putea fi și o sumă simbolică față de valoarea impozabilă a livrării, fără a avea siguranța despre transmiterea dreptului de proprietate asupra bunurilor, în special în cazul bunurilor imobile. Tranzacția ar putea fi anulată, sau ar putea surveni o altă circumstanță legală care îngreunează substanțial modul de conformare a contribuabilului la acest capitol. Mai mult decât atât, în redacția actuală se face referință greșită la lit.(e) în loc de lit.(g)	Din data publicării
Articolul 117 ¹	Se propune completarea cu noi alineate ”(1¹) În cazul utilizării e-facturii ori facturii fiscale în formă electronică la efectuarea livrărilor de mărfuri, în cazul în care acestea se transportă, e-	O piedică importantă în utilizarea sistemului informațional „e-Factura” este acela că furnizorul nu poate seta data eliberării (aceasta fiind generată de sistem automat în ziua creării facturii), iar în cazul unor activități mai complexe, specifice (ce țin nu doar de livrarea mărfurilor) aceasta nu coincide cu data livrării, în condițiile art. 108 CF, prin urmare aceasta nu ar fi o problemă dacă cumpărătorului i s-ar permite trecerea în cont a T.V.A conform datei livrării facturii fiscale și nu conform datei eliberării facturii fiscale.	Din data publicării

	<p>factura ori factura fiscală în formă electronică se eliberează în perioada până la 3 zile înainte datei la care începe transportul dar numai târziu de data la care începe transportul lor, cu excepția cazurilor specificate la alin.(11) și (13).</p> <p>(1²) La efectuarea livrărilor de servicii furnizorii în cazul utilizării facturii fiscale în forma electronică ori e-factura eliberează factura fiscală în termen ce nu poate depăși 10 zile lucrătoare a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea.”</p>	<p>În prezent, majoritatea prestatorilor de servicii nu pot genera factura pentru luna scadentă în e-Factura doar decât în ultima zi a lunii de facturare (de ex: factura pentru martie urmează a fi generată în e-factura cel târziu pe 31 martie) – acest factor fiind unul negativ, deoarece exclude din calcul ultima zi a lunii, ceea ce eventual afectează relațiile contractuale cu contravenții. Din acest motiv, prestatorii de servicii facturabile, lunar sunt nevoiți să utilizeze facturi pe suport de hârtie și nu pot utiliza eficient e-Factura.</p>	
Articolul 124	<p>Se sugerează următoarea redacție a alin. (1):</p> <p>„(1) Accizele nu se achită de către persoanele fizice care importă mărfuri prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, în cazul în care mărfurile nu au caracter comercial, nu depășesc limitele cantitative stabilite de legislație și valoarea intrinsecă a acestora nu depășește limita neimpozabilă de 200 euro. În cazul în care una din condițiile de mai sus nu sunt întrunite, accizele se va calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă</p>	<p>Tendința în Uniunea Europeană de diminuare constantă a valorii neimpozabile a mărfii importate prin trimiteri poștale, precum renunțarea la stabilirea limitei neimpozabile de 22 EUR. Paralel, începând cu 1 iulie 2019, în Ucraina sunt impozitate coletele poștale cu o valoare intrinsecă ce depășește 100 EUR, fiindu-le aplicate cota TVA standard (20%) și o taxă de import (10)⁵. Remarcăm că pînă la introducerea respectivului amendament, suma maximă neimpozabilă constituia 150 EUR. Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 324 din 23.12.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (documentul de politică fiscal-vamală 2014) plafonul neimpozabil din punct de vedere a TVA, accize și a taxei de import constituia 200 EUR.</p> <p>Totodată complexitatea legislației actuale în ce privește bifurcările limitelor neimpozabile în dependență de transportul utilizat, statutul expeditorului – persoană fizică versus persoană juridică, va impune procese birocratice privind mecanismele de sortare și selectare a trimiterilor poștale pe diferite tipuri de riscuri, fapt ce va încetini procedurile de vămuire. Suplimentar, deși recent Ministerul Finanțelor a promovat diminuarea plafonului neimpozabil doar în cazul tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator), ca urmare a consultării cu operatorii</p>	01.01.2021

⁵ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-viii>

	menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.”.	poștali deschiși liberei concurențe, volumul coletelor de tip expeditor-persoană fizică – destinatar-persoană fizică este unul ne semnificativ. Pe lângă ratarea unor venituri la buget, statul ar asigura reguli echitabile de joc agenților economici autohtoni, protejând în ultima instanță drepturile și interesele consumatorului.	
	Se propune excluderea alin.(6)	A se vedea argumentele aduse la art.103 alin.(3).	01.01.2021
Articolul 131	Propunem expunerea lit. k) alin. (5) în următoarea redacție: k) contribuabilului și/sau fondatorului / acționarului acestuia – informația cu caracter personal despre acesta privind obligațiile fiscale și alte plăți la bugetul public național, a căror evidență este ținută de Serviciul Fiscal de Stat;	Actualmente, în interpretarea organelor fiscale, doar contribuabilul poate avea acces la informația despre prezența sau lipsa restanțelor față de buget. În asemenea situație, fondatorul/fondatorii persoanei juridice nu au acces la date despre restanțele agentului economic în care au investit banii, iar în cazul în care sunt neînțelegeri cu administratorul fondatorii nu pot de fapt urmări evoluția lucrurilor în companie, astfel li se încalcă dreptul fundamental la proprietate. Sub alt aspect, conform legii cu privire la notariat, pentru tranzacțiile ce țin vânzarea-cumpărarea de cote, notarul solicită prezentarea de certificate despre lipsa sau prezența restanțelor față de buget, iar în cazul în care administratorul refuză (nu poate solicita/prezenta), nu vrea, fondatorul de fapt este limitat prin lipsa acestui certificat de posibilitatea exercitării dreptului său de proprietate.	01.01.2021

<p>Articolul 264</p>	<p>Se propune următoarea redacție la alineatul (2): (2) Termenul de prescripție se extinde pînă la 6 ani din data săvîrșirii încălcării fiscale asupra impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalității) sau sancțiunilor fiscale aferente unui impozit, unei taxe concrete dacă darea de seamă fiscală care stabilește obligația fiscală conține informații ce induc în eroare sau reflectă fapte ce constituie infracțiuni fiscale ori nu a fost prezentată.</p>	<p>Termenul de prescripție nu poate fi nelimitat în timp, ca rezultat o să fie corect aplicarea acestuia similar cazurilor de încălcare a legislației fiscale cu termenul de prescripție pentru compensarea ori restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite în modul prevăzut în articolul 266 din CF</p>	<p>Din data publicării</p>
<p>Anexa la Titlul VII al Codului fiscal</p>	<p>Se propune modificarea Anexei la Titlul VII al Codului fiscal, privind „Taxele locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale”, prin care au fost excluse cotele maxime la aplicarea taxei de la art. 291, alin. 1, lit. e „Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială (cu excepția celor care se află total în zona de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților)”, drept rezultat, s-a resimțit o creștere considerabilă a sarcinii</p>	<p>Actualmente, conform art. 292 alin. (2) Cod Fiscal: ”Cota taxelor locale se stabilește de către autoritatea administrației publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii”. Potrivit Anexei la Titlul VII din Codul Fiscal, baza impozabilă a obiectului impunerii, în cazul taxei pentru unitățile comerciale, se calculează reieșind din suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestări servicii. De asemenea, conform art. 297 alin. (6) lit. a) Cod Fiscal: ”Prin derogare de la prevederile alin. (5), cotele impunerii se vor stabili în cazul taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – în funcție de genul de activitate desfășurat, tipul de obiecte ale impunerii, locul amplasării, suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor, categoria mărfurilor comercializate și a serviciilor prestate, regimul de activitate”</p> <p>Criterionii de determinare a taxei locale acordă o marjă de apreciere neargumentat de excesivă pentru administrația publică locală. Astfel, Consiliile locale stabilesc discreționar cotele taxelor locale, fără a invoca nici o argumentare.</p> <p>Totodată, propunem aprobarea unei metodologii unice și obligatorii pentru toate autoritățile publice locale de calculare a taxelor pentru unitățile de comerț și prestări servicii, care va proteja atît autoritățile publice locale, cît și agenții</p>	<p>Din momentul publicării</p>

	<p>fiscale a unităților comerciale vizate.</p>	<p>economici. Drept criteriu pentru determinarea taxelor locale pentru stațiile de alimentare cu combustibil se propune stabilirea acestora în dependență de locul situării unităților de comerț menționate.</p> <p>În acest context, considerăm judicios împărțirea locului de aflare a unităților comerciale în următoarele categorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Urbane, aflate în intravilanul orașelor și municipiilor; - Rurale, aflate în intravilanul localităților rurale; - Amplasate în zona drumului public, aflate în extravilanul localităților din primele două categorii. <p>Prin urmare, aceasta va face posibilă determinarea cu maximă obiectivitate a taxelor locale, deoarece de locul amplasării unităților depinde și volumul încasărilor. Adițional se propune indexarea taxelor locale anual în baza indicilor inflației stabilite de organele competente, alte temeieri de majorare fiind excluse.</p>	
<p>Articolul 283</p>	<p>Se propune completarea cu un alineat nou, cu următorul conținut: ”De impozitul pe bunuri imobiliare sunt scutiți proprietarii și arendașii sau locatarii bunurilor imobiliare ale autorităților publice și ale instituțiilor finanțate de la bugetele de toate nivelurile, în baza contractelor de acces, încheiate în conformitate cu Legea nr.28/10.03.2016 cu privire la accesul la proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.”</p>	<p>La 15.04.2016 a intrat în vigoare Legea nr.28 cu privire la accesul la proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice. Ar.9 alin.(3) și art.41 prevăd expres că furnizorul de servicii publice nu poate fi obligat să plătească impozite, taxe, tarife, chirii pentru locațiune spațiilor interne și externe pentru construirea sau instalarea rețelelor. Până în prezent, furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice calculează impozitul pe bunuri imobiliare pentru spațiile / terenurile asupra cărora au drept la acces.</p> <p>Respectiv, pentru asigurarea conformității între prevederile actelor normative în vigoare, se propune specificarea expresă, în legislația fiscală, a respectivei norme.</p>	<p>01.01.2021</p>
<p align="center">Legea nr.1164 din 24.04.1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal</p>			

Articolul 24	La alin. 21, propunem extinderea termenului până la 31.12.2027.	<p>Considerăm că acțiunea acestei prevederi urmează a fi prelungită încă pe o perioadă de cinci ani. Scopul prelungirii este asigurarea unui mediu de afaceri previzibil și asigurarea unui climat investițional favorabil în industria tehnologiei informației. Ținem să accentuăm că acordarea facilităților fiscale pentru companiile din industria informației trebuie să devină o soluție permanentă și sistematică, deoarece anume această ramură nu este strâns legată de o țară sau alta, nu are producere sau alte legături temeinice care ar îngreuna strămutarea afacerii în altă țară. Unicul activ al acestei industrii este factorul uman, care poate fi ușor strămutat în altă țară (chiar și în țară vecină), sau stand acasă, poate presta servicii pentru o companie înregistrată în altă țară decât Republica Moldova.</p> <p>Este adevărat că o data cu înființarea MOLDOVA IT PARK majoritatea companiilor din domeniul tehnologiei informației au devenit rezidenți ai parcului pentru tehnologia informației, beneficiind de regimul special prevăzut de Legea nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației.</p> <p>Dar, totuși o parte din companii a căror activitate de bază este una sau mai multe activități prevăzute în art. 8 din Lega nr. 77/2016 nu sunt eligibile pentru a deveni rezidenți a parcului pentru tehnologia informației din cauza că nu întrunesc condiția stipulată în art. 2 din Legea nr. 77/2016 (activitate principală – activitate care generează 70% sau mai mult din venitul din vânzări al rezidentului parcului).</p> <p>În schimb, aceste companii pot beneficia de facilitățile stipulate în alin. 21, art. 24 din Legea nr.1164 din 24.04.1997, deoarece pentru aceasta este nevoie ca ponderea veniturii agentului economic pentru anul precedent din realizarea programelor să constituie mai mult de 50% din venitul din vânzări.</p> <p>O altă situație pentru care companiile nu acced în calitate de rezident a parcului pentru tehnologia informației este refuzul salariaților preponderent de genul feminin care sunt împotriva aderării companiei la care activează la Moldova IT Park pe motiv că își pierd beneficiile unui regim standard de impozitare (indemnizațiile, concediul pentru îngrijirea copilului, concediul medical, contribuțiile mici la fondul de pensii, etc.)</p>	01.01.2021
---------------------	--	--	------------

Anexa VI la Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova

<p>Capitolul 8 (Impozitarea) din titlul IV</p>	<p>Eliminarea termenului de aliniere a accizei minime la cea din UE (90 Euro)</p>	<p>Republica Moldova și-a luat angajamentul să implementeze până în 2025 Directiva 2011/64/UE, inclusiv atingerea nivelului minim de 90 euro/1000 țigarete.</p> <p>Cu toate acestea, Acordul de Asociere prevede și faptul că „<i>Consiliul de asociere va lua o decizie privind un alt termen de implementare, în cazul în care contextul regional impune acest lucru.</i>”</p> <p>Acordurile de Asociere semnate de Ucraina și Georgia cu UE în 2014 nu includ un termen limită pentru implementarea nivelului minim de 90 Euro. În prezent, acciza minimă pentru 1000 țigarete plătită de cele mai ieftine țigarete este de aproximativ 36 euro sau 700 lei.</p> <p>De asemenea, cunoaștem că în statele vecine, precum Ucraina, Rusia, unde taxarea față de țigarete a avansat vertiginos, fenomenul comerțului ilegal a evoluat la fel de vertiginos de la 2-3% din piață la peste 8% și 15% respectiv în doar un an. Să nu uităm și exemplul României din 2010, când, din dorința de a realiza angajamentele față de UE pe subiectul accizei minime, a crescut galopant acciza cu peste 24 euro pe an, ceea ce a provocat creșterea comerțului ilegal la peste 36% din piață în luna ianuarie 2010.</p> <p>Exista multiple exemple (inclusiv Georgia și Ucraina, care au semnat AA împreună cu Republica Moldova). Este important să învățăm din aceste greșeli.</p> <p>Se propune majorarea graduală a cotei accizei în creșteri etapizate, care să diminueze impactul asupra pieței legale. Aceasta ar asigura realizarea obiectivelor fiscale ale Guvernului în ceea ce privește veniturile bugetare și nu va distorsiona piața produselor din tutun.</p> <p>În concluzie, considerăm nesustenabilă majorarea accizei până la 90 euro/1000 țigarete până în 2025 și conform asigurărilor transmise operatorilor pieței de către autoritățile de resort în procesul de negociere al Acordului, solicităm respectuos inițierea tuturor demersurilor necesare în cadrul Consiliului de Asociere RM-UE pentru eliminarea în regim prioritar a termenului de implementare a acestui prag.</p>	<p>01.01.2021</p>
<p>Codul Vamal</p>			

	Se solicită elaborarea unui mecanism de constatare a situațiilor de forță majoră	<p>Prin Legea nr. 133/2018, a fost exclusă din Codul Civil al Republicii Moldova noțiunea juridică de „forță majoră”. În baza Legii nr. 393/1999, Camera de Comerț și Industrie stabilește și confirmă evenimentele de forță majoră <u>în relațiile dintre subiecții activității de întreprinzător</u>.</p> <p>Pe de altă parte, Codul Vamal operează cu norme ce impun anumite drepturi dar și obligații agenților economici în cazul desfășurării unor situații de „forțe majore” (art. 29 alin.(7); art. 47 alin. (1); art. 48 alin (2), etc.).</p> <p>Astfel agenții economici raportează situații când Camera de Comerț și Industrie nu mai emite acte de constatare a evenimentului de forță majoră, iar organul vamal nu recunoaște un alt act.</p>	Din data publicării
Articolul 141²	Se sugerează modificarea art. 141 ² alin. (2 ²) prin completarea primei propoziții cu sintagma „în cadrul controlului vamal ulterior.”	Art. 141 ² alin (2 ²) Cod Vamal, prevede dreptul Serviciului Vamal de a emite decizii de clasificare a mărfurilor după acordarea liberului de vamă. Totuși, în ultimii ani, se consideră că Serviciul Vamal face abuz de respectivul drept, existând presupuneri că se utilizează ca instrument de presiune. Prin propunerea AmCham, se sugerează ca Serviciul Vamal să poată emite decizii de clasificare după acordarea liberului de vamă, doar în cadrul controalelor vamale.	Din data publicării
Articolul 141³	Se sugerează modificarea art. 141 ³ alin. (4) diminuarea termenului de emitere a deciziei tarifare prelabile în cel mult 1 lună .	<p>Articolul 141³ alin. (4) Cod Vamal prevede termenul emiterii deciziei tarifare prelabile și se aduce la cunoștință solicitantului”, care se determină <u>„În cel mult 3 luni din momentul recepționării solicitării scrise”</u>, un termen prea mare. Acesta urmează a fi redus din considerente că specialistul în domeniul vămuirii este limitat în timp pentru depunerea declarației vamale conforme, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ conform art. 176 CV RM „Declarația vamală este depusă la organul vamal de frontieră în ziua lucrătoare imediat următoare zilei de trecere a frontierei vamale, iar în cazul finalizării regimului vamal de tranzit, în decursul unei zile lucrătoare imediat următoare zilei în care regimul vamal de tranzit a fost încheiat”; ▪ conform art. 158 CV RM mărfurile pot fi plasate în depozit provizoriu pe un termen de 20 de zile de la data depunerii declarației sumare, iar la solicitarea declarantului sau a brokerului vamal acesta poate fi prelungit de către organul vamal, cu cel mult 60 de zile. <p>Dat fiind faptul că, specialistul în domeniul vămuirii este limitat în timp pentru a obține o confirmare a organului vamal privind clasificarea mărfurilor, iar acumularea termenilor menționați mai sus nu acoperă durata „de 3 luni”, în scopul evitării încălcărilor termenului de depunere a DV, propunem ca „termenul de cel mult 3 luni” să fie modificat în „termenul de cel mult 1 lună”.</p>	01.01.2021
Articolul 158	În art. 158 alin. (1) Cod Vamal se sugerează substituirea cifrei „20” cu cifra „80”, iar alin. (3) de exclus.	În cazul în care la momentul introducerii în țară mărfurile, nu întrunesc condițiile prevăzute de legislația în vigoare pentru a li se acorda o destinație aprobată de organele vamale ele urmează a se păstra în locuri special autorizate – depozite	01.01.2021

	<p>Art.160 alin. (1) Cod Vamal, cuvintele „alin. (3)” se substituie cu „alin. (1)”.</p>	<p>provizorii, - pînă la plasarea acestora într-un anumit regim vamal sau o altă destinație aprobată de organele vamale.</p> <p>Conform legislației în vigoare, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător termenul aflării mărfurilor în depozitele provizorii, care poate fi pînă la 20 de zile și cu acordul autorității vamale prelungit cu maximum încă 60 zile.</p> <p>Modificarea propusă are drept scop derularea mai eficientă a operațiunilor vamale și pentru a evita multiplele scrisori de prelungire a termenului aflării mărfurilor în depozitare provizorie, cu atît mai mult că pe parcursul depozitării brokerul vamal asigură garantarea drepturilor de import sau de export.</p> <p>Totodată, considerăm că modificarea propusă va contribui și la excluderea cazurilor de depășire a atribuțiilor de serviciu de către colaboratorii vamali la prelungirea termenului de depozitare provizorie.</p> <p>Sub aspect al aquis-ului European, Regulamentul UE 952/2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii, art. 149 stipulează „Mărfurile neunionale depozitate temporar sunt plasate sub un regim vamal sau sunt reexportate în termen de <u>90 de zile</u>.”</p>	
Articolul 160	<p>Se sugerează următoarea redacție a articolului 160, alin. (1):</p> <p>”(1) Dacă, pînă la expirarea termenului specificat la art.158 alin.(3), declarantul nu a soluționat situația mărfurilor aflate în depozit provizoriu, organul vamal dispune, din oficiu, încheierea depozitării provizorii cu prezentarea către organelor controlului de stat responsabile de aplicarea măsurilor de politică economică informația despre mărfurile al căror depozitare provizorie se încheie din oficiu.”</p>	<p>Redacția în vigoare a art. 160 alin. (1) prevede că în cazul expirării termenului de încheiere a depozitării provizorii, marfa respectivă se consideră abandonată în favoarea statului și se valorifică conform legii. Or, în alte cuvinte agentul economic este sancționat cu o amendă de 100% din valoarea mărfurilor, constituind o sancțiune neajustată la prejudiciul cauzat, ținând cont că se instituie o garanție pentru mărfurile depozitate provizoriu.</p>	Din data publicării
Articolul 164	<p>În alin. (3) se sugerează a exclude sintagma: „și responsabilitatea brokerului vamal” și „... și, în funcție de tipul reprezentării, pentru acțiunile persoanei pe care o</p>	<p>Deseori onorarea obligației brokerului vamal, privind asigurarea în fața organului vamal a respectării legislației vamale poate fi compromisă prin acțiunile agenților economici (importatori, exportatori, transportatori) din numele cărora, brokerul vamal efectuează operațiunile vamale. Acțiunile susmenționate se pot manifesta prin prezentarea brokerului vamal a documentelor însoțitoare falsificate, a documentelor care conțin date eronate despre valoarea facturată, tipul, cantitatea, originea mărfii</p>	01.01.2021

	<p>reprezintă”. , acest alineat, având, după modificare următoarea redacție: „Drepturile și obligațiile brokerului vamal prevăzute de lege nu pot fi limitate de contractul încheiat între broker și persoana pe care o reprezintă. Brokerul vamal răspunde în fața organelor vamale pentru acțiunile care îi pot fi puse în culpă .”.</p>	<p>și alte date eronate despre mărfurile prezentate spre vămuire și nerespectare a termenilor, obligațiilor și condițiilor pentru derularea regimurilor suspensive. Ca urmare a acestor acțiuni este sancționat brokerul vamal. În practică au fost cazuri când brokerul vamal a fost tras la răspundere pentru contravenții vamale admise ca urmare a prezentării de către titularii operațiunilor vamale a unor documente însoțitoare cu date neautentice sau nerespectarea regimului vamal suspensiv (transformarea sub control vamal, admiterea temporară, perfecționarea pasivă/activă). Ca urmare a celor menționate mai sus, considerăm actuale și necesare modificările propuse mai sus. Astfel, atunci când brokerul vamal va demonstra că declararea neautentică sau altă încălcare a cerințelor legislației vamale a fost admisă din vina persoanei pe care o reprezintă (agentului economic), atunci aceasta din urmă va fi obligat să suporte consecințele negative ale faptei sale, adică să fie supusă sancțiunilor prevăzute de lege.</p>	
Articolul 232	<p>Se recomandă la lit. a) de a exclude pct. 5), cu includerea lit. a¹) cu următorul conținut: „a¹) art.231 pct. 5), sînt sancționate cu amendă de la 10% la 20% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției sau cu confiscarea lor, iar în cazul în care persoana, în termen de 1 lună, comunică din proprie inițiativă, în scris organului vamal despre comiterea contravenției vamale, aceasta se eliberează de răspundere materială ;</p>	<p>Prin aplicarea sancțiunii contravenționale este imperativ de luat în considerație criteriile generale de individualizare a sancțiunii, care sunt caracterul și gradul prejudiciabil al contravenției. Deci considerăm, că este oportun de a efectua modificări în art. 232 lit. a) Cod Vamal pentru sancțiunea materială prevăzută de art. 231 pct.5 al Codului Vamal al RM, care în prezent stabilește răspundere materială pentru nerespectarea de către titularul regimului vamal suspensiv indiferent de faptul dacă au fost sau nu încasate deja drepturile de import, cu o individualizare a pedepsei în caz de autodenunț în prima lună după expirarea termenului sau încălcarea condițiilor regimului vamal suspensiv. În prezent, organele vamale au recurs la practica când pentru astfel de încălcări aplică sancțiuni materiale brokerilor vamali în baza art.232 lit. a) Cod Vamal ce prevede „amendă de la 40% la 100% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției”, chiar și în cazul în care încălcările respective n-au avut drept urmare neachitarea plăților sau în cazul în care persistă bunuri ce pot fi preluate de către organul vamal în contul drepturilor de import corespunzătoare, sau pentru cazuri în care brokerii vamali au fost în imposibilitate să controleze circulația acestor mărfuri sau însuși derularea regimului vamal. Așa neconcordanțe între prevederile Codului Vamal nu este admisibilă din punct de vedere ale principiilor generale ale dreptului. Cu atît mai mult că legislația vamală și administrativă a unui șir de state diferențiază răspunderea persoanelor pentru declararea neautentică a mărfurilor în dependență de impactul asupra plăților, facilităților de ordin fiscal.</p>	01.01.2021
Norme multiple	<p>Art. 127² alin. (3); art. 127⁴ alin. (2); art. 127⁶ alin. (2); art. 127⁸ alin. (3); art. 127¹¹ alin. (3); art.</p>	<p>Prin normele menționate este prevăzută răspunderea solidară a companiilor de broker vamal în cazul determinării corecte a valorii în vamă a mărfii, autenticitatea documentelor și datelor folosite în scopul declarării și în exercitarea atribuțiilor sale,</p>	01.01.2021

	<p>160 alin. (2); art. 162 alin. (1); art. 164² lit. 1) Codului Vamal</p>	<p>are ca principală obligație asigurarea, în fața organelor vamale a respectării legislației vamale și fiscale pentru operațiunile efectuate în numele agenților economici. De asemenea, brokerul vamal răspunde în mod solidar cu agentul economic, în condițiile prevăzute de Codul Vamal, de obligațiile privind achitarea drepturilor de import sau de export și altor plăți aferente prelungirii termenului de achitare. Considerăm necesară diferențierea responsabilității solidare prin delimitarea răspunderii în dependență de culpa persoanelor implicate în operațiunile vamale, deoarece în multe cazuri brokerul vamal nu deține informație completă despre mărfurile expediate sau nu deține controlul necesar asupra mărfurilor garantate (de ex. acordarea garanției bancare de către brokerul vamal pentru asigurarea regimurilor suspensive ș.a. derularea regimului vamal în termene și condiții stipulate de legislația vamală).</p> <p>Totodată, în majoritatea cazurilor autoritățile vamale în mod abuziv aplică normele menționate pentru încasarea drepturilor de import din contul brokerului vamal, fără întreprinderea măsurilor necesare și complexe de încasare a drepturilor de import sau confiscarea bunurilor din contul agenților economici sau persoanelor direct implicate.</p>	
Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal			
<p>Articolul 28</p>	<p>Se sugerează următoarea redacție a lit. h): „h) mărfurile introduce prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, a căror valoare intrinsecă nu depășește suma de 200 euro în total pe expediere și care nu au caracter comercial. Mărfurile care nu au caracter comercial înseamnă mărfurile care, cumulativ, prezintă un caracter ocazional, sînt destinate exclusiv uzului personal al destinatarului sau familiei sale, care prin natura sau cantitatea lor nu sînt destinate activității comerciale sau de producție. În cazul în care</p>	<p>Tendința în Uniunea Europeană de diminuare constantă a valorii neimpozabile a mărfii importate prin trimiteri poștale, precum renunțarea la stabilirea limitei neimpozabile de 22 EUR. Paralel, începând cu 1 iulie 2019, în Ucraina sunt impozitate coletele poștale cu o valoare intrinsecă ce depășește 100 EUR, fiindu-le aplicate cota TVA standard (20%) și o taxă de import (10)⁶. Remarcăm că pînă la introducerea respectivului amendament, suma maximă neimpozabilă constituia 150 EUR. Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 324 din 23.12.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (documentul de politică fiscal-vamală 2014) plafonul neimpozabil din punct de vedere a TVA, accize și a taxei de import constituia 200 EUR.</p> <p>Totodată complexitatea legislației actuale în ce privește bifurcările limitelor neimpozabile în dependență de transportul utilizat, statutul expeditorului – persoană fizică versus persoană juridică, va impune procese birocratice privind mecanismele de sortare și selectare a trimiterilor poștale pe diferite tipuri de riscuri, fapt ce va încetini procedurile de vămuire. Suplimentar, deși recent Ministerul Finanțelor a promovat diminuarea plafonului neimpozabil doar în cazul tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator), ca urmare a consultării cu operatorii</p>	<p>01.01.2021</p>

⁶ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-viii>

	mărfurile au caracter comercial, depășesc limitele cantitative stabilite de legislație sau valoarea intrinsecă a acestora depășește limita neimpozabilă de 200 euro, taxa vamală se va calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.”.	poștali deschiși liberei concurențe, volumul coletelor de tip expeditor-persoană fizică – destinatar-persoană fizică este unul nesemnificativ. Pe lângă ratarea unor venituri la buget, statul ar asigura reguli echitabile de joc agenților economici autohtoni, protejând în ultima instanță drepturile și interesele consumatorului.	
Anexa nr. 2	Notă la Anexa nr. 2 se completează cu punctul 14 cu următorul cuprins: „14. Taxa pentru efectuarea procedurilor vamale la export nu se percepe pentru mărfurile expediate prin intermediul trimiterilor poștale internaționale a căror valoare nu depășesc 1 000 EUR.”.	Propunerea respectivă a fost inclusă în proiectul de lege privind politica fiscal-vamală 2020. Astfel se anticipează reducerea elementelor birocratice asociate cu achitarea taxei pentru procedurile vamale la export, astfel contribuind la sporirea competitivității companiilor autohtone, în cadrul dezvoltării comerțului online. Menționăm că excluderea taxei pentru efectuarea procedurilor vamale la export mărfurile expediate prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, nu duce la excluderea obligativității agenților economici de a depune declarații vamale.	Din momentul intrării în vigoare
Legea Nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor			
Anexa: poziția tarifară 3907 61 000 (poli etilenă tereftalat) cu indice de viscozitate de minimum 78 ml/g)	Se solicită analiza oportunității diminuării cuantumului taxei vamale de import la 1%.	În cadrul procesului de fabricare a preformelor PET, se importă poli (etilenă tereftalat) poziția tarifară 3907 61 000 atât de origine preferențială cât și de origine nepreferențială, în dependență de disponibilitatea materiei prime la furnizori. Totuși datorită oscilațiilor în disponibilitatea materiei prime la producătorii tradiționali (cu care Republica Moldova are încheiate acorduri de liber schimb), se importă poli (etilenă tereftalat) cu indice de viscozitate de minimum 78 ml/g din China, fapt ce face produsul finit (preformele PET) necompetitiv în raport cu cele importate preponderent din Ucraina. Diminuarea gradului de competitivitate a produselor finite autohtone ar putea determina producătorii din Republica Moldova de a revizui planurile investiționale în vederea modernizării unităților de producere. Prin prisma politicii comerciale a Republicii Moldova, și anume negocierea acordurilor de comerț liber cu principalii parteneri comerciali, remarcăm existența Acordului privind Zona de Comerț Liber din cadrul CSI, Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, Acordul de Liber Schimb Central-European, Acord de Comerț Liber între Republica Moldova și Republica Turcia, și mai nou lansarea	01.01.2021

		procesului de negociere a unui acord de liber schimb cu Republica Populară Chineză, de asemenea fiind0 efectuate studii de fezabilitate pentru un acord de liber schimb cu țările EFTA (Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția). Această tendință diminuează importanța influxurilor financiare la bugetul de stat generate de perceperea taxelor de import, punându-se accent pe valoarea adăugată a bunurilor nou produse și crearea locurilor de muncă, deziderat enunțat în „Strategia națională de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020” ⁷ , aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 511 din 25.04.2016.	
poziția tarifară 8701 95 100 (tractoare agricole și forestiere cu roți/șenile cu motor cu puterea de peste 130 kW)	Se solicită analiza oportunității diminuării cuantumului taxei vamale de import la 1%, pentru poziția tarifară 8701 95 100 (tractoare agricole și forestiere cu roți/șenile cu motor cu puterea de peste 130 kW), în special pentru a asigura competitivitatea tractoarelor de randament înalt, de producție SUA.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respectiva inițiativă se pliază cu „Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova 2016-2018”, referindu-ne la următoarele acțiuni: „Garantarea securității alimentare a țării prin dezvoltarea dinamică a sectorului agroindustrial și sporirea competitivității/productivității acestuia, cu accente pe: promovarea producției cu valoare adăugată înaltă, asigurarea pieței interne cu produse autohtone competitive, substituirea produselor agroalimentare din import și creșterea exporturilor, în special de produse finite.”. Pe aceeași notă, „Strategia națională de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 511 din 25.04.2016, declară <u>industria alimentară și agricultura</u>, drept unul din „[...] sectoarele cele mai promițătoare din punctul de vedere al potențialului de atragere a investițiilor străine directe, de creare a locurilor de muncă și de generare a exporturilor pentru următorii 4-5 ani.”. 2. Prin prisma politicii comerciale a Republicii Moldova, și anume negocierea acordurilor de comerț liber cu principalii parteneri comerciali, remarcăm existența Acordului privind Zona de Comerț Liber din cadrul CSI, Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, Acordul de Liber Schimb Central-European, Acord de Comerț Liber între Republica Moldova și Republica Turcia, și mai nou lansarea procesului de negociere a unui acord de liber schimb cu Republica Populară Chineză, de asemenea fiind0 efectuate studii de fezabilitate pentru un acord de liber schimb cu țările EFTA (Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția). Această tendință diminuează importanța influxurilor financiare la bugetul de stat generate de perceperea taxelor de import, punându-se accent pe valoarea adăugată a bunurilor nou produse și crearea locurilor de muncă.	01.01.2021

		<p>3. Conform datelor statistice^[1] oferite de către Serviciul Vamal, pentru poziția tarifară solicitată, corespund următoarele coduri numerice 870190390 și 870130000^[2].</p> <p>Așadar, în anul 2015, au fost importate 103 tractoare în volum de 152200,320 mii lei, dintre care din țările cu care Republica Moldova nu are un acord de liber schimb - 832,788 mii lei, ce constituie 0,54% (China 2 unități).</p> <p>În anul 2016, au fost importate 141 tractoare în volum de 172927,628 mii lei, dintre care din țările cu care Republica Moldova nu are un acord de liber schimb - 25749,788 mii lei, ce constituie 14,8% (Elveția 22 unități).</p> <p>În anul 2017, au fost importate 201 tractoare în volum de 238183,561 mii lei, dintre care din țările cu care Republica Moldova nu are un acord de liber schimb - 214068,555 mii lei, ce constituie 10,5% (Canada 1 unitate; Elveția 17 unități; China 4 unități).</p> <p>Respectiv, concludem că Ministerul Economiei și Infrastructurii ia în calcul eventualele pierderi bugetare, datorate semnării unor acorduri de liber schimb cu țările EFTA, China. Paralel menționăm că Republica Moldova nu beneficiază de un regim de comerț de liber schimb cu Statele Unite ale Americii, producătorilor agricoli autohtoni fiindu-le redus accesul la tehnica agricolă de performanță înaltă. Pe de altă parte, Statele Unite ale Americii oferă produselor originare din Republica Moldova accesul la Sistemul Generalizat de Preferințe, fiind scutite de taxe vamale de import^[3].</p>	
<p>Legea nr. 1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice</p>			
<p>Articolul 2</p>	<p>Se sugerează completarea articolului cu următoarea definiție: „Valoarea intrinsecă – valoarea efectivă a mărfurilor introduse sau scoase de pe teritoriul Republicii Moldova, ce nu include costurile de transport, de asigurare și nici costul</p>	<p>Propunerea de amendament este înaintată pentru a asigura corelarea cu norma propusă la art. 101, alin. (7) și (7¹), Cod Fiscal.</p>	<p>01.01.2021</p>

[1] Anexa 1

[2] Legea nr. 172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor

[3] <https://ustr.gov/sites/default/files/Moldova%20GSP%20handout%20March%202014.pdf>

	încărcării, descărcării și transbordării mărfii.”		
Legea cu privire la tichetele de masă nr. 166/2017			
Articolul 7	<p>alineatul (2) va avea următorul cuprins: ”(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu, cu excepția cazurilor în care :</p> <p>a) valoarea nominală depășește limita stabilită la art.4 alin.(1) ori</p> <p>b) salariul mediu zilnic brut pentru zi lucrătoare a angajatului pentru care se emite tichet de masă este mai mic decât 1/21 din jumătatea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru fiecare an. În sensul prezentului punct, salariul mediu zilnic brut se calculează pornind de la salariul lunar brut al angajatului raportat la numărul zi lucrătoare în luna respectivă.”</p>	<p>Această normă se propune pentru corelarea normei prevăzute în art. 24 alin (19) al Codului Fiscal pentru mese calde și ca rezultat limitează riscurile prevăzute la utilizarea tichetelor de masă pentru salarii mici. Norma dată va duce la micșorarea fenomenului achitărilor salariilor în plic.</p> <p>Studiul efectuat la comanda AMCHAM a confirmat fapt că utilizarea tichetelor de masă a favorizat creșterea veniturilor bugetului public național din TVA, reieșind din considerentul că utilizarea tichetelor de masă se face numai în cadrul rețelei de comercianți – plătitori de TVA. Drept rezultat, un leu cheltuit prin utilizarea tichetului de masă aduce cel puțin 23 bani din care TVA reprezintă 14,65% și diferența reprezintă taxele și impozite salariale.</p> <p>Estimările declarate de către autorități cu privire la colectările adiționale în bugetul de stat din contul anulării facilităților fiscale pentru tichetele de masă se bazează pe raționamentul, că angajatorii vor continua să ofere tichetele de masă, asumându-și costurile adiacente impozitării, sau vor prefera să majoreze salariile în cuantumul corespunzător valorii tichetelor de masă acordate anterior.</p> <p>În contextul studiilor realizate, s-a constatat cu certitudine că așteptările Guvernului privind majorarea încasărilor la Bugetul asigurărilor sociale de stat sunt nefondate, or impozitarea tichetelor de masa nu va genera creșterea încasărilor la buget. Studiile date totodată au confirmat că anume tichetele de masă a fost primul și unicul instrument pe parcursul anilor 2018-2019 implementat de Stat care a adus la combaterea fenomenului ”piețelor centrale” cu utilizarea la scară largă deținătorilor de patente în comerț. În orașe și centre raionale foarte des implementarea tichetelor de masă de către angajator a creat condiția când salariați au început să viziteze rețelele de magazine.</p> <p>Mai mult, în condițiile în care există opțiunea de a beneficia de alocațiile de hrană (alternativa tichetelor de masă) care și în continuare vor fi scutite de taxe atât la angajatori cât și la salariați, indubitabil marea parte a angajatorilor, în special cei mari și medii, care dispun de cantine sau posibilități de a contracta firme de catering, vor prefera să revină sau să beneficieze de această opțiune. Pe când micii angajatori cu siguranță vor renunța la acest beneficiu din simplu motiv, lipsa de buget.</p>	Din data publicării
Legea nr. 1569/2002			
cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice			

<p>Articolul 2</p>	<p>Se sugerează completarea articolului cu următoarea definiție: „Valoarea intrinsecă – valoarea efectivă a mărfurilor introduse sau scoase de pe teritoriul Republicii Moldova, ce nu include costurile de transport, de asigurare și nici costul încărcării, descărcării și transbordării mărfii.”</p>	<p>Propunerea de amendament este înaintată pentru a asigura corelarea cu norma propusă la art. 101, alin. (7) și (7¹), Cod Fiscal.</p>	<p>Din data publicării</p>
<p>Articolul 5</p>	<p>Se sugerează următoarea redacție a alin. (1) lit. d): „d) de a primi, prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, fără achitarea drepturilor de import, mărfuri, a căror valoare intrinsecă nu depășește suma de 200 euro în total pe expediere și care nu au caracter comercial. Mărfurile care nu au caracter comercial înseamnă mărfurile care, cumulativ, prezintă un caracter ocazional, sînt destinate exclusiv uzului personal al destinatarului sau familiei sale, care prin natura sau cantitatea lor nu sînt destinate activității comerciale sau de producție. În cazul în care mărfurile au caracter comercial, depășesc limitele cantitative stabilite de legislație sau valoarea intrinsecă a acestora depășește limita neimpozabilă de 200 euro, drepturile de import se vor</p>	<p>Propunerea de amendament este înaintată pentru a asigura corelarea cu norma propusă la art. 101, alin. (7) și (7¹), Cod Fiscal.</p>	<p>Din data publicării</p>

	calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.”		
Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală			
Articol 6. Statutul de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală	Litera a) alineatului (4) a se propune în următoare redacție: „a) încetării raporturilor de muncă la data 25 a lunii următoare a încetării raporturilor de muncă;”	Eliminarea inechității create de faptul că persoanele fizice care au procurat polița de asigurare medicală în valoare fixă își păstrează statutul de asigurat pe parcursul întregului an calendaristic, în timp în ce persoanele din punctele 2) – 4) din art 23 din legea nr. 1593-XV din 26.12.2002 Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, pierd acest statut odată cu încetarea încadrării în aceste categorii. Argument suplimentar – stimularea declarării oficiale a salariilor, combaterea salariilor în plic.	01.01.2021
Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală			
Articol nou	Se sugerează inserția unui articol nou, cu conținutul: „Primele de asigurări medicale facultative în mărime de pînă la 100% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv.”	Se exclude situația, în care prime de asigurări medicale facultative sunt impozitate cu prime de asigurări obligatorii de asistență medicală. Pentru baza argumentării – vezi informația expusă la art.19 vizavi de acest subiect.	01.01.2021
Articolul 3	La definiția ”Alte recompense”, după sintagma ”prevăzute la art. 20, 89, 90, 90 ¹ ” se introduce sintagma ”, precum și facilitățile acordate de patron, prevăzute în art. 19”	La moment, facilitățile acordate de patron sunt taxate atât cu impozitul pe venit, cât și cu contribuțiile sociale și primele medicale. Aceste contribuții / prime la facilități acordate de patron sunt o povară pentru angajatori și salariați, nu stimulează angajatorii să susțină interesele sănătoase ale salariaților, problemele sociale și culturale.	01.01.2021
	Se modifică noțiunea de ”Alte recompense”, după cum urmează:	Se exclude impozitarea primelor de asigurări medicale facultative cu contribuții de asigurări sociale. Pentru baza argumentării – vezi informația expusă la art.19 vizavi de acest subiect.	01.01.2021

	<p><i>alte recompense</i> – orice altă sumă decât salariul, plătită de angajator în folosul angajatului său, precum și alte drepturi și venituri plătite persoanelor fizice, cu excepția drepturilor și veniturilor, prevăzute la art.19 lit.d), 20, 89, 90, 90¹ din Codul fiscal, la care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală.</p>		
Lege nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale			
<p>Anexa nr.3</p>	<p>pct. (39) va avea următorul cuprins: „(39) cheltuielile suportate de către angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă;”</p>	<p>Această normă se propune pentru excluderea impozitării cu contribuții sociale la utilizarea tichetelor de masă. Norma dată împreună cu limitarea la salariu minim va duce la micșorarea fenomenului achitărilor salariilor în plic.</p> <p>Studiul efectuat la comanda AMCHAM a confirmat fapt că utilizarea tichetelor de masă a favorizat creșterea veniturilor bugetului public național din TVA, reieșind din considerentul că utilizare tichetelor de masă se face numai în cadrul rețelei de comercianți – plătitori de TVA – ca rezultat un leu cheltuit cu utilizarea tichetului de masă aduce cel puțin 23 bani din care TVA reprezintă 14,65% și diferența reprezintă taxele și impozite salariale.</p> <p>Estimările declarate de către autorități cu privire la colectările adiționale în bugetul de stat din contul anulării facilităților fiscale pentru tichetele de masă se bazează pe raționamentul, că angajatorii vor continua să ofere tichetele de masă, asumându-și costurile adiacente impozitării, sau vor prefera să majoreze salariile în cuantumul corespunzător valorii tichetelor de masă acordate anterior.</p> <p>În contextul studiilor realizate, s-a constatat cu certitudine că așteptările Guvernului privind majorarea încasărilor la Bugetul asigurărilor sociale de stat sunt nefondate, or impozitarea tichetelor de masa nu va genera creșterea încasărilor la buget. Studiile date totodată au confirmat că anume tichetele de masă a fost primul și unicul instrument pe parcursul anilor 2018-2019 implementat de Stat care a adus la combaterea fenomenului "piețelor centrale" cu utilizarea la scară largă deținătorilor de patente în comerț. În orașe și centre raionale foarte des implementarea tichetelor de masă de către angajator a creat condiția când salariați au început să viziteze rețelele de magazine.</p> <p>Mai mult, în condițiile în care există opțiunea de a beneficia de alocațiile de hrană (alternativa tichetelor de masă) care și în continuare vor fi scutite de taxe atât la</p>	<p>01.01.2021</p>

		angajatori cât și la salariați, indubitabil marea parte a angajatorilor, în special cei mari și medii, care dispun de cantine sau posibilități de a contracta firme de catering, vor prefera să revină sau să beneficieze de această opțiune. Pe când micii angajatori cu siguranță vor renunța la acest beneficiu din simplu motiv, lipsa de buget.	
	se completează cu pct. 41 cu următorul conținut: „ Primele de asigurări medicale facultative în mărime de pînă la 100% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv. ”	Se exclude impozitarea primelor de asigurări medicale facultative cu contribuții de asigurări sociale. Pentru baza argumentării – vezi informația expusă la art.19 vizavi de acest subiect.	01.01.2021
	se completează cu pct. 42 cu următorul conținut: „ Veniturile prevăzute la art.19 lit.d) din Codul Fiscal. ”	Se exclude impozitarea primelor de asigurări medicale facultative cu contribuții de asigurări sociale. Pentru baza argumentării – vezi informația expusă la art.19 vizavi de acest subiect.	01.01.2021
Legea contabilității și raportării financiare 287/2017			
Articolul 33	Alineatul (3) se modifică după cum urmează: ” (3) Entitatea are obligația să prezinte situațiile financiare individuale, raportul conducerii și raportul auditorului, după caz, după cum urmează: a) entitățile de interes public și entitățile ce nu sunt supuse auditului obligatoriu - în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune; b) alte entități, decât cele menționate la lit.a) – în termen de 180 de zile de la	Propunerea dată vine ca reacție a mediului de afaceri la intrarea în vigoare a prevederilor legii citate și se referă la termenul scurt stabilit pentru prezentarea rapoartelor de audit obligatorii a situațiilor financiare – termen care face doar referință parțială la termenul expus în Directivele UE, la care Republica Moldova urma să-și alinieze legislația națională. Astfel, conform Directivelor UE, pentru entitățile supuse în mod obligatoriu auditului statutar, termenul ar urma să constituie 12 luni de la ultima zi a perioadei de gestiune, termenul de 120 zile fiind specific doar pentru entitățile de interes public. Un exemplu în acest sens în reprezintă practica altor state – membre ale UE în ceea ce ține de fixarea termenilor date, și anume: Franța – 6 luni; Germania – 12 luni; Italia – 6 luni; Olanda – 12 luni; Spania – 7 luni; Portugalia – 7,5 luni. Este important să se țină cont că menținerea termenului fixat la moment în textul legii crește considerabil costul pentru conformare la prevederile legii pentru entitățile auditate, reieșind din numărul stabilit de entități auditate obligatoriu,	Din data publicării

	ultima zi a perioadei de gestiune.”	începând cu 2020 raportat la numărul de companii de audit apte să facă față cererii înalte.	
Legea nr. 77 din 21.04.2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației			
Articolul 15	<p>Propunem extinderea garanției de stat pentru Moldova IT Park stabilită de Legea 77/2017 prin modificarea alin. 4 după cum urmează:</p> <p>(4) În cazul în care sînt adoptate legi noi care modifică cota și/sau componența impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin.(1) lit.a) și/sau îl anulează, rezidenții parcului au dreptul, în cursul unei perioade de 8 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, care însă nu va depăși termenul de funcționare a parcului respectiv, să activeze conform legilor în vigoare pînă la data intrării în vigoare a noilor legi. Dacă anumite impozite și/sau taxe incluse în impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin.(1) lit.a) sînt înlocuite, potrivit legislației, cu alte impozite și/sau taxe, componența impozitului unic se va ajusta corespunzător, fără modificarea cotei acestuia.</p>	<p>Se solicită extinderea garanțiilor oferite de Stat deoarece de facto garanția actuală a început să curgă din 2016, pe când parcul a început să funcționeze din 2018 (cu 2 ani mai târziu.)</p> <p>La fel, conform datelor statistice, o data cu înființarea Moldova IT Parc, doar pe parcursul unui an suma vânzărilor a crescut cu peste 1 miliard MDL, de la 4,229 miliarde în 2017 la 5,303 miliarde în 2018. Prin urmare, orice investitor care dorește să deschidă o reprezentanță în RM are nevoie de predictibilitate și stabilitate. Anume această normă oferă investitorului garanția investițiilor sale. Prin urmare, conform HG 1144/2017 Moldova IT Park a fost creat pe o perioadă de 10 ani, fapt pentru care și se cere extinderea acestui termen pe perioada de funcționare a parcului.</p>	01.01.2021
LEGE Nr. 827 din 18.02.2000 fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației			

<p>Articolul 4</p>	<p>Anularea taxei pentru operatorii de comunicații mobile, și identificarea de către Ministerul Finanțelor a altor surse pentru suplinirea Fondului de susținere a populației din alte servicii „de lux”.</p>	<p>Mijloacele Fondului de susținere a populației se utilizează pentru finanțarea:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) programelor cu destinație specială în domeniul asistenței sociale, și anume:<ul style="list-style-type: none"> - ajutor material anual pentru persoanele cu dizabilități de pe urma războiului din Afganistan și familiile acestora, de pe urma acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și familiile acestora; - ajutor material anual pentru persoanele cu dizabilități a căror dizabilitate este cauzată de participarea la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobil; - ajutor material anual pentru participanții la cel de-al Doilea Război Mondial și pentru soții supraviețuitori sau ai persoanelor cu dizabilități; - ajutor material anual pentru victimele reabilitate ale represiunilor politice din ani 1917–1990; - compensarea parțială a cheltuielilor de transportare de peste hotare a corpurilor neînsuflite ale cetățenilor Republicii Moldova; 2) pachetului minim de servicii sociale conform condițiilor stabilite de Guvern; 3) cantinelor de ajutor social. <p>Anual, în Fondul de susținere a populației, din mijloacele menționate supra se acumulează peste 86 mil. Lei (2018), dintre care operatorii, care prestează servicii de telefonie mobilă, transferă circa 78 mil. lei. (pentru anul 2018), adică peste 64% din mijloacele Fondului reprezintă contribuția operatorilor de servicii de telefonie mobilă.</p> <p>Această suprataxă aplicată operatorilor de comunicații mobile este discriminatorie, precum și limitează investițiile în dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice bazate pe cele mai avansate tehnologii, considerate un factor crucial pentru dezvoltarea economiei în general și realizarea progresului social:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) stabilește o povară fiscală semnificativ mai mare asupra acestor operatori în raport agenții economici din alte sectoare ale economiei, în situația în care serviciile de comunicații mobile demult nu mai sunt servicii „de lux”, care sunt accesibile unui număr restrâns al populației; b) obligă operatorii de comunicații mobile să achite o taxă bazată pe venitul brut; și c) stabilește condiții discriminatorii de concurență între prestatorii de servicii de comunicații bazate pe tehnologii mobile în raport cu prestatorii de servicii de comunicații bazate pe tehnologii fixe. <p>În anul 2000, când a fost adoptată Legea Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației, serviciile de telefonie mobilă reprezentau un lux,</p>	<p>01.01.2021</p>
---------------------------	---	---	-------------------

		<p>iar suprataxarea acestor servicii reprezenta o metodă de redistribuire a câștigurilor de la persoanele înstărite către păturile social vulnerabile. Acum când serviciile de telefonie mobilă au devenit un serviciu universal (rata de penetrare a serviciilor de comunicații mobile depășind 123%), acest raționament nu mai este valabil.</p> <p>Operatorii de telefonie mobilă din Republica Moldova deja contribuie semnificativ la bugetul național. Pe lângă impozitele și taxele generale (impozitul pe venit, taxa pe valoarea adăugată, taxele vamale la importul de echipamente de comunicații, taxele locale, contribuțiile de asigurări sociale și medicale, etc.), aceștia achită alte plăți și taxe (pentru eliberarea licențelor de utilizare a resurselor de spectru radio, pentru operarea, administrarea și întreținerea bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor, taxa de reglementare și monitorizare, plata anuală pentru resurse de numerotare în mărime, plățile anuale pentru asigurarea compatibilității electromagnetice, plata pentru calculul, coordonarea, notificarea și avizarea frecvențelor).</p> <p>Suprataxarea serviciilor de telefonie mobilă poate să reprezinte (în cel mai bun caz) o soluție pe termen scurt, dar care va cauza probleme pe termen lung. În schimb, prin trecerea la un sistem fiscal în care sectorul telefoniei mobile este tratat în mod egal cu alte produse și servicii, guvernele pot stimula cererea pentru servicii de comunicații mobile și promova investițiile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii de comunicații mobile în bandă largă, ceea ce ar lărgi incluziunea informațională și ar stimula creșterea economică. Prin creșterea penetrării serviciilor și promovarea creșterii economice, ar crește și baza de taxare, ceea ce ar permite statului să obțină, într-un mod mai eficient, veniturile dorite și să asigure stabilitatea fiscală.</p> <p>Dacă în anul 2015, venitul operatorilor din serviciile de telefonie mobilă constituia circa 3,53 mlrd. lei, respectiv cu un aport de circa 88 mil. lei în Fondul de susținere a populației, în legătură cu scăderea vizărilor pe acest segment, în anul 2018, aportul a fost de 78 mil.lei și este în continuă scădere, în acest sens, Guvernul va fi nevoit să identifice variante alternative pentru finanțarea Fondului de susținere a populației.</p>	
--	--	--	--

Legea privind societățile pe acțiuni nr 1134-XIII din 02.04.1997

<p>Articolul 49</p>	<p>Includerea unei prevederi speciale ce ar ține de instituții financiare prin completarea alineatului cu o propoziție nouă cu următorul conținut:</p> <p>”În cazul instituțiilor financiare, transferul dividendelor va avea loc cel târziu peste 20 zile de la primirea acordului în scris de la Banca Națională a Moldovei”.</p>	<p>Art. 49 alin.(11) stabilește că Societățile pe Acțiuni, a căror capital social cuprinde o cotă a proprietății publice, transferă la bugetul respectiv până la 30 iunie inclusiv, a anului imediat următor anului de gestiune, dividende plătite cu mijloace bănești, calculate în funcție de rezultatele activității din anul de gestiune, pe baza hotărârii adunării generale a acționarilor și în conformitate cu structura capitalului social. În aceleași termene se prezintă la SFS și Raportul privind dividendele calculate, în funcție de rezultatele activității societății pe acțiuni . Pe de altă parte, în conformitate cu art. 28 din Legea instituțiilor financiare și cap. V pct.12¹ din Regulamentul cu privire la suficiența capitalului ponderat la risc nr. 269 din 17.10.2001, stabilește ca banca distribuie capitalul sub formă de dividende doar în baza permisiunii BNM. În termen de 10 zile de la depunerea solicitării privind obținerea permisiunii de plată a dividendelor , BNM vine cu un răspuns privind acordul plății sau comunică în scris despre refuzul de eliberare a permisiunii pentru distribuirea Capitalului. In aceasta ordine de idei, BNM poate elibera permisiunea de distribuire a capitalului băncii pentru plata dividendelor până la finele anului următor celui de gestiune sau, chiar și în alte perioada fiscale/financiare. Astfel, prevederile actelor normative sus-menționate contravin reciproc și duc la aplicarea majorărilor de întârziere de către SFS pentru plata tardivă a dividendelor aferente cotei statului.</p>	<p>Din data publicării</p>
----------------------------	--	--	----------------------------